

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

Кафедра іноземних мов

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**з початкового курсу англійської мови
для студентів економічного факультету**

Частина 1

Харків – 2014

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри іноземних мов 26 лютого 2013 р., протокол № 5.

Видання підготовлено відповідно до програми навчальної дисципліни і є складовою частиною навчально-методичного комплексу дисципліни “Англійська мова”.

Методичні вказівки призначені для студентів 1 курсу факультету економіки.

Укладачі:

старші викладачі О.В. Плотнікова,
В.М. Михайленко,
І.Б. Абрамська

Рецензент

доц. С.М. Донець

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

з початкового курсу англійської мови
для студентів економічного факультету

Частина 1

Відповідальний за випуск Михайленко В.М.

Редактор Решетилова В.В.

Підписано до друку 17.03.14 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 2,00. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

Кафедра “Іноземні мови ”

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

з початкового курсу англійської мови
для студентів економічного факультету

Частина 1

УкрДАЗТ, 2014

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри іноземних мов 26 лютого 2013 р., протокол № 5.

Видання підготовлено відповідно до програми навчальної дисципліни і є складовою частиною навчально-методичного комплексу дисципліни “Англійська мова”.

Методичні вказівки призначені для студентів 1 курсу факультету економіки.

Укладачі:

старші викладачі О.В. Плотнікова,
В.М. Михайленко,
І.Б. Абрамська

Рецензент:

доц. С.М. Донець

UNIT 1

Англійський алфавіт. Перший та другий типи читання голосних. Неозначений артикль a(an). Дієслово to be. Просте називне речення (It is...), загальні питання (Is it...?)

Text An Office

Alphabet

Літера	Звук	Назва літери	Літера	Звук	Назва літери
A a	[ei]	еі	N n	[en]	ен
B b	[bi:]	бі	O o	[ou]	оу
C c	[si:]	сі	P p	[pi:]	пі
D d	[di:]	ді	Q q	[kju:]	кью
E e	[i:]	і	R r	[a:]	а(р)
F f	[ef]	еф	S s	[es]	ес
G g	[dʒi:]	джі	T t	[ti:]	ті
H h	[eitʃ]	ейч	U u	[ju:]	ю
I i	[ai]	ай	V v	[vi:]	ві
J j	[dʒei]	джей	W w	[w]	дабл ю
K k	[kei]	кей	X x	[eks]	Екс
L l	[el]	ел	Y y	[wai]	уай
M m	[em]	ем	Z z	[zed]	зед

В англійському алфавіті 26 букв: 6 голосних - А, Е, І, О, У, Y та 20 приголосних - В С D F G H J K L M N P Q R S T V W X Z.

Читання ударної голосної в слові залежить від типу складу. Розрізняють закритий склад, який закінчується на приголосний звук, і відкритий склад, що закінчується на голосний звук.

1-й тип читання. Звук у відкритому складі. Голосні у відкритому складі читаються як в алфавіті, за винятком літери Yу, яка вимовляється як [ai].

Літера	Звук	Приклад	Вправи в читанні
Aa [ei]	[ei]	name [neim] - ім'я	paper, date, sale, gate, fate, lane, cake, space, lace, bake
Ee [i:]	[i:]	be [bi:] - бути	see, eve, tree, Pete, mete, me, eke, we, bee
Ii [ai]	[ai]	time [taim] – час	smile, tie, nice, fine, size, mine, pipe, tide, life, like, nine, five
Oo [ou]	[ou]	go [gou] - йти	no, bone, stone, slope, sole, zone, vote, spoke, note, nose
Uu [ju:]	[ju:]	tube [tju:b] – труба	cube, use, huge, duke, fuse, tune, fume, nude, hue, due
Yy [wai]	[ai]	my [mai] – мій	try, dry, style, fry, dye, my, tyke, bye, dyke, type

2-й тип читання. Звук у закритому складі

Літера	Звук	Приклад	Вправи в читанні
Aa [ei]	[æ]	cat [kæt] - кіт	lamp, flat, apple, fat, van, sand, lad, bad, cap, can, pan, bat
Ee [i:]	[e]	pen [pen] - ручка	wet, nest, net, bed, red, fed, spend, met, send, kept, best, ten
Ii [ai]	[i]	sit [sit] - сидіти	in, it, pin, if, tip, lip, tin, fit, kid, tint, is, did
Oo [ou]	[ou]	not [nout] – ні	stop, box, fox, ton, drop, lot, spot, dot, soft, doll
Uu [ju:]	[ʌ]	sun [sʌn] - сонце	run, cut, bus, mud, dust, dump, fun, cup, drum, stuff, hut, husk
Yy [wai]	[i]	myth [miθ] - міф	system, gypsy, fifty, foggy, plenty, spicy, gyp

EXERCISE 1. Прочитайте такі слова та визначте тип складу:

[ei] cake, date, gate, fate, face, made, pale, mate, lane, lake

[æ] man, bag, bad, land, fat, fan, van, lamp, plan, bat

[i:] me, we, mete, tree, sea, bee, Pete, deep, me

[e] best, bet, net, left, bed, step, kept, test, ten, fest, quest, set, men, led

[ai] lie, fine, size, like, side, pipe, life, nice, tide, kite, bite, lime, dive

[i] little, if, sin, kin, trip, kid, tip, lift, tin, is, pin, gin, sin, tint, did, flint

[ai] my, fly, type, style, dye, try, by, tyke, dye, dyke, bye

[i] myth, gyp, gypsy, party, ugly, penalty, putty, foggy

[ou] go, so, smoke, bone, no, stone, nose, zone, phone, sole, dome, spoke

[ɔ] stop, bottle, block, doll, dot, soft, dock, clock, on, stop, sock, odd, off

[ju:] tune, duke, due, mute, hue, use, fuse, dune, tube, fume, nude, cube

[ʌ] dust, must, but, mud, hut, dust, gun, fun, cup, nut, rung, bud, such

EXERCISE 2. Прочитайте та назвіть по порядку літери в таких словах:

big, made, type, little, dye, mole, make, feel, stale, kite, mine, style, date, nail, bend, go, size, state, miss, fan, sale, name, plate, plan, mile, snake, may, cap, gate, by, space, spice, log, bug, cup, but, hole, dune, hill, use.

GRAMMAR FOCUS

Артикль (ARTICLE)

Артикль – службове слово, що пояснює іменник. В англійській мові є два артикли: **a(an)** – неозначений та **the** – означений.

Неозначений артикль **a(an)** використовується перед іменниками в однині, які можна порахувати та які згадуються вперше. Якщо слово починається з голосної, неозначений артикль **a** має форму **an** (*an offer*).

EXERCISE 3. Прочитайте такі слова, звертаючи увагу на використаний артикль:

a pen, a bed, a map, an apple, an eve, an end, a cat, a fine film, an old lamp, a black desk, a nice flat, an old black dog.

EXERCISE 4. *Поставте правильну форму неозначеного артикля перед такими іменниками та словосполученнями:*

end, apple, bed, plate, little table, tie, old flat, big bag, easy lesson, fine end, little dog

ПРОСТЕ РЕЧЕННЯ З ДІЄСЛОВОМ **to be**

Дієслово **to be** *бути* широко використовується і як повнозначне дієслово, і як допоміжне, для утворення різних часових форм інших дієслів. **To be** – це єдине дієслово в англійській мові, яке змінюється за особами. У **Present Indefinite** воно відмінюється таким чином:

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I am (I`m) - я є	I am not (I`m not)	Am I?
You are (you`re) – ти є	You are not (you aren`t)	Are you?
He is (he`s) - він є	He is not (he isn`t)	Is he?
She is (she`s) - вона є	She is not (she isn`t)	Is she?
It is (it`s) – це (він, вона, воно – неживий предмет) є	It is not (it isn`t)	Is it?
We are (we`re) - ми є	We are not (we aren`t)	Are we?
You are (you`re) - ви є	You are not (you aren`t)	Are you?
They are (they`re) - вони є	They are not (they aren`t)	Are they?

EXERCISE 5. *Згідно з такими моделями та використовуючи слова для використання, складіть свої речення:*
model 1:

It is a pen. = It`s a pen. – Це ручка.

model 2:

It is not a pen. = It`s not a pen. – Це не ручка.

model 3:

Is it a pen? - Це ручка? Yes, it is. – Так. (No, it is not. = No, it isn`t – Ні.)

Слова для використання: 1) a desk, 2) a lamp, 3) a letter, 4) an office, 5) a table, 6) a student, 7) an apple, 8) a name, 9) a train, 10) a bus.

EXERCISE 6. Вставте необхідну форму дієслова to be:

1 The weather ... nice today. 2 I ... a student. 3 The bag ... black. 4 You ... students. 5 Look! It ... Carol. 6 My brother and I ... good tennis players. 7 Emily ... at home. 8 She ... my friend.

EXERCISE 7. Складіть такі речення у стверджувальній, питальній та заперечній формах, згідно з прикладом:

(it/hot today - It is hot today - Is it hot today? - It is not hot today.

1 (it/windy today), 2 (my hands/cold), 3 (Brazil/ very big country), 4 (office/big), 5 (London/in the UK).

EXERCISE 8 Запам`ятайте такі слова:

VOCABULARY

it [it]	це (вказівний займенник)
my [mai]	мій
an office [ˈɒfɪs]	офіс
a desk [desk]	письмовий стіл
a letter [ˈletə]	лист
an offer [ˈɒfə]	пропозиція (комерційна)
a telegram [ˈteləgrəm]	-телеграма
a pen [pen]	ручка
a pencil [ˈpensl]	олівець
yes [jes]	так

no [nou]	ні
not [nɒt]	не (заперечна частка)
a table [teɪbl]	стіл
you [ju:]	ти
we [wi:]	ми
he [hi:]	він

PHRASES TO REMEMBER:

Who are you? – I am Bob. – Як тебе звуть? – Я – Боб.

What`s your name? – I am Kate. – Яке твоє ім`я? – Я – Катя.

What are you? – I am a student. – Чим ти займаєшся? – Я студент.

How do you do? – Привіт. (Цей вираз використовується при знайомстві).

Nice to meet you (too). – Радий вас бачити (також).

How old are you? – Скільки вам років? – I am 20. – Мені 20.

Where are you from? – Ви звідки? – I am from Ukraine. – Я з України.

Hello! – Привіт!

Прочитайте та перекладіть текст.

ТЕХТ. An Office

It`s an office. It`s my office.

It`s a desk. It`s not a table.

It`s a pen. It`s not a pencil.

It`s a letter. It`s an offer.

It`s a telegram. It`s my telegram.

Bell: Is it a letter, Tom?

Tom: No, it is not. It`s an offer.

Bell: Is it a telegram?

Tom: Yes, it is, Mr Bell.

EXERCISE 9. Згідно з моделлю, складіть невеличкі діалоги:

model

Is it a pen? - No, it is not a pen. It`s a pencil.

1 It`s a letter (a telegram). 2 It`s a telegram (an offer). 3 It`s a table (a desk). 4 It`s a pencil (a pen).

EXERCISE 10. *Напишіть стверджувальні, заперечні та питальні речення зі словами:*

an office, a pen, an offer, a letter, a desk, a telegram.

EXERCISE 11. *Напишіть питання, на які можна дати такі відповіді:*

1 No, it`s not a pen. 2 Yes, it is a table. 3 No, it`s not a letter. 4 Yes, it`s a telegram. 5 No, it`s not an offer. 6 Yes, it`s an office.

EXERCISE 12. *Прочитайте та перекладіть такі діалоги:*

a)- How do you do? I am David Black. Nice to meet you.

- And I am William Blake. How do you do?

b)- How do you do? Who are you?

- How do you do? I am Kate Smith. Nice to meet you.

- Nice to meet you too. Where are you from?

- I am from England.

- How old are you?

- I am 20.

EXERCISE 13. *Закінчіть такі діалоги:*

- Hello. ... your name?

- Suzanne. What`s?

- My name ... John. Where ... you ...Suzanne?

- I ... from Paris.
- you ... John?
- I London.
- ... to meet you.

EXERCISE 14. *Перекладіть такі речення:*

1 Це лист. 2 Це автобус. 3 Ні, це не стіл, це парта. 4 Це телеграма? – Так. 5 Це офіс? – Ні. 6 Це мій письмовий стіл. 7 Це не ручка, це олівець. 8 Як тебе звуть? – Я – Микита. 9 Скільки тобі років? – Мені 18. 10 Чим ти займаєшся? – Я студент. 11 Звідки ти приїхав? – Я – з України.

UNIT 2

Третій та четвертий типи читання голосних. Поєднання літер OO, WH, WR, TH. Означений артикль the. Дієслово to be в минулому та майбутньому часі. Порядок слів у простому поширеному реченні. Спеціальні питання.

Text In the Office

3-й тип читання. У 3-му типі читання за ударною голосною слідує літера **r**. Голосні в цьому типі складу читаються як довгі звуки: farm [fa:m], corner [ˈkɔ:nə], girl [gɜ:l], serve [sə:v], turn [tɜ:n].

Сполучення	Звук	Приклад	Вправи в читанні
ar	[a:]	car [ka:] – автомобіль	arm, star, car, far, smart, start, tart, bar, jar, park, dark, lark
er	[ə:]	term [tɜ:m] – семестр	her, serve, per, herb, stern, serf, nerve, terse, herd
ir	[ɜ:]	girl [gɜ:l] – дівчина	first, bird, shirt, sir, whirl, dirty, skirt, flirt
Сполучення	Звук	Приклад	Вправи в читанні
or	[ɔ:]	port [pɔ:t] – порт	sport, morning, born, corn, torn, storm, sort, short

ur	[ə :]	turn [tə:n] – повернути	purple, curl, curd, burst, spur, purse, nurse, hurt
----	---------	------------------------------	--

EXERCISE 1. Прочитайте такі слова:

stir, firm, first, sir, bird, burn, fur, burst, cur, turn, her, car, arm, farm, born, torn, corn, sport, stern, serf, herb.

4-й тип читання. У 4-му типі читання після ударної голосної стоїть буква **r**, за якою слідує голосна буква. Голосні в цьому складі читаються як дифтонги або тричленні поєднання: care [kɛə], Mary [ˈmeəri], mere [miə], fire [faɪə], cure [kjʊə], tyrant [ˈtaɪəɾənt].

Сполучення	Звук	Приклад	Вправи в читанні
are	[ɛə]	care [kɛə] – дбати	fare, pare, stare, parents, dare, hare, share, spare, bare, scare
ere	[iə]	mere [miə] – простий	here, severe, sere
i(y)re	[aɪə]	fire [faɪə] – вогонь	entire, hire, shire, fire, tired, sa`tire, tyre, lyre
ore	[ɔ:]	more [mɔ:] – більше	before, core, bore, score, store, fore, sore, horde, ex`plore
ure	[jʊə]	cure [kjʊə] - лікування	pure, curious, lure, en`dure, se`cure, during

EXERCISE 2. Прочитайте такі слова:

[a:] army, party, fast, dark, cart, cast, last, hard, bar, harm, large, arm, farm, palm, half, star, yard

[ə] fair, care, parents, compare, dairy, rare, hare, square, stare, share, spare, scare

[ə:] learn, term, her, earth, service, herd, nerve, serf, terse, serve

[iə] tear, hear, bear, pearl, ear, near, fear, tear, gear, clear, rear, tear

[ɜ:] first, sir, girl, firm, bird, circle, skirt, whirl, dirty, third, shirt, thirsty

[aiə] wire, tired, entire, fire, mire, lyre, hire, satire, tire

[ɔ:] morning, , floor, door, store, form, cord, fork, score, port, sport, more, core, sort, fore, sore, horde, explore, born

[ə:] burn, urgent, turn, fur, curd, nurse, curdle, burst, spur, purse, hurt

[juə] cure, pure, during, lure, endure, secure

EXERCISE 3. Прочитайте та назовіть по порядку літери в таких словах:

morning, tram, bird, beer, term, trolley, carry, fire, very, red, river, merry, desire, tired, iron, hire, dry, first, furs, curt, serf, car, turn, rice, sister, frost, from, cry, rose, spider.

Поєднання двох літер **o** читається як [u:], наприклад, food [fu:d] – їжа, продовольство, moon [mu:n] – місяць, (виключення - good [gud] – добре, room [rum] – кімната, foot [fut] – ступня).

EXERCISE 4. Прочитайте та перекладіть такі слова:

fool, pool, loose, root, look, stood, afternoon, too, book, foot, took, boom, room, loose, cool, stool, cook, moon, zoom, groom, choose.

Літера **W** звучить як [w] wait [weit] - очікувати, well [wel] - добре, також поєднання букв **wh** дає звук [w] — why [wai] - чому, але поєднання літер **who** дає звук [h] who[hu:] - хто. Літери **wr** читаються як [r] - write [rait] - писати.

EXERCISE 5. Прочитайте та порахуйте кількість букв та звуків у таких словах:

wait, water, wages, twist, win, want, when, where, why, what, white, week, wheel, wrong, write, wry, wife, well, whale, wet, west, wane, towel.

Літера **T** звучить як [t] - ten, table, sit, але у поєднанні з літерою **h** дає звук [θ] thick [θik] - товстий, thin [θin] - тонкий або звук [ð] - they [ðei] - вони, this [ðis] - цей. Звук [ð], як правило, звучить у службових словах: у означеному артиклі (the), у займенниках (this – це, that — те), наприкінці слів перед літерою **e** (bathe – купатися).

EXERCISE 6. Прочитайте такі слова та поясніть правила читання:

a) [θ] theme, thin, thick, faith; [ð] this, that, these, those, bathe, them, than;

b) top, trust, state, three, table, think, thank, this, foot, those, with, bathe, breath, tenth, test, teeth, tire, text, tenth;

c) leer, beer, peer, veer, teem, fee, wee, bee, feel, air, fair, hair, stairs, pair, care, mare, stare, bare, care, pure, cure, during, fire, mire, tire, shire, here, sere, mere, world, word, worm, worship;

d) fate, fat, far, fare, Peter, pet, pert, here, style, gyps, tire, file, fill, first, fired, tube, tub, turn, cure, bone, lot, form, store.

GRAMMAR FOCUS

Означений артикль

Означений артикль. Означений артикль **the** використовується перед іменниками як в однині, так і в множині, якщо мова йде про вже знайомі особи чи предмети.

EXERCISE 7. Згідно з моделями, складіть речення.

MODEL 1

It is a pen. The pen is good. – Це ручка. Ручка справна.

MODEL 2

Is the pen good? - Ручка справна? - Yes, it is. – Так. -No, it is not. - Ні

Слова для використання: 1) book, 2) lamp, 3) letter, 4) office, 5) table, 6) student, 7) apple, 8) firm, 9) train, 10) car.

EXERCISE 8. Заповніть пропуски артиклями та перекладіть рідною мовою такі речення:

1 It is ... cap. ... cap is black. 2 It is ... match. ... match is good. 3 It is ... a letter. ... letter is on the desk. 4 It is ... pen. ... pen is red. 5 It is ... desk. ... desk is black. 6 It is ... pencil. ... pencil is fine.

Порядок слів у простому поширеному реченні

Для англійської мови характерний **сталий порядок слів**. В англійській мові порядок слів відіграє значно більшу смислову роль, ніж в українській. Типовий порядок слів для англійського розповідного речення є – **(обставина часу, місяця) + підмет + присудок + додаток + обставина часу, місяця**, наприклад: *At 12 o'clock I'll have a meeting with our business partners in the office.* – О 12 годині у мені буде зустріч з нашими діловими партнерами в офісі.

Обставин а часу, місяця	Підмет	Обставин а способу дії	Присудо к	Додато к	Обставин а
In winter	the students	usually	pass	exams	in institutes
	I	always	walk	with friends	in the park

EXERCISE 9. Прочитайте наступні речення, визначте, якими членами речення є слова у цьому реченні та перекладіть їх рідною мовою.

This is London airport. Every year many people go on holiday there. At the checking desk an officer usually takes the passengers' tickets. He asks some ordinary questions to passengers. At "Passport Control" another officer looks at everyone's passports. Many people often wait for their planes in the hall of the airport. They read books or magazines and have tea or coffee in the bar. Outside planes take off and other planes come down.

EXERCISE 10. Складіть речення з таких слів, звертаючи увагу на порядок слів.

1) with my friends/to the cinema / often/ I / go. 2) works / Martina / hard / always. 3) like / chocolate / children / usually. 4) Julia / parties / enjoys / always. 5) often / people's names / I / forget. 6) television / Tim / watches / never. 7) usually / dinner / we / have at 7.30. 8) to the parties/Jenny / always / nice clothes / wears.

Спеціальні питання

Спеціальні питання. Питання, які починаються з питальних слів **where** (де), **what** (що, який), **whose** (чий), **when** (коли), **who** (хто), **how** (як), **how many/how much** (скільки), називаються спеціальними. Спеціальні запитання ставляться до окремих членів речення. В таких запитаннях (крім питання до підмета) обов'язково повинно стояти допоміжне дієслово, наприклад: **Where do you live?** *Де ви живете?*

Запитання до підмета допоміжного дієслова перед підметом не потребує, наприклад: **Who goes to the cinema?** - *Хто йде у кіно?*

EXERCISE 11. Згідно з моделями, поставте питання та дайте відповідь.

MODEL 1

What is it? - It is a pen. – Що це? - Це ручка.

MODEL 2

Where is the pen? - It's on the desk. – Де ручка? – Вона на парті.

MODEL 3

Whose pen is it? - It's my pen. – Чия це ручка? – Це моя ручка.

1) pencil, 2) lamp, 3) letter, 4) table, 5) telegram, 6) offer.

Відмінювання дієслова **to be** в минулому часі (**Past Indefinite**).

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I was – я був	I was not (wasn't)	Was I?
You were – ти був	You were not (weren't)	Were you?
He was – він був	He was not (wasn't)	Was he?
She was – вона була	She was not (wasn't)	Was she?
It was – воно було	It was not (wasn't)	Was it?
We were – ми були	We were not (weren't)	Were we?
You were – ви були	You were not (weren't)	Were you?
They were-вони були	They were not(weren't)	Were they?

Відмінювання дієслова **to be** в майбутньому часі (Future Indefinite).

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I will be – я буду	I will not (won't) be	Will I be?
He will be – він буде	He will not (won't) be	Will he be?
She will be – вона буде	She will not (won't) be	Will she be?
It will be – воно буде	It will not (won't) be	Will it be?
We will be – ми будемо	We will not (won't) be	Will we be?
You will be – ви будете	You will not (won't) be	Will you be?
They will be – вони будуть	They will not (won't) be	Will they be?

EXERCISE 12. *Вставте правильну форму дієслова to be:*

1 You ... late yesterday. 2 Mark ... at work last week. He ... ill.
3 Yesterday it ... a public holiday. The banks ... closed. 4 ... Kate and Bill at the party? Kate ... there, but Bill ... 5 Where ... my key? I don't know. They ... on the table, but they ... there now. 6 You ... at home last night. Where ... you?

EXERCISE 13. *Запам'ятайте такі словосполучення з дієсловом **to be** та перекладіть українські речення англійською мовою, використовуючи їх у теперешньому, майбутньому та минулому часі:*

to be present – бути присутнім

to be absent – бути відсутнім

to be well – почувати себе добре

to be ill – бути хворим

to be busy (free) – бути зайнятим (вільним)

to be glad – бути задоволеним

to be happy – бути щасливим

to be closed – бути закритим

to be open – бути відкритим
to be in time – приходити вчасно
to be right (wrong) – бути правим (не правим)
to be mistaken – помилятися
to be in (out) – бути (не бути) на місці
to be happy – бути щасливим
to be in a hurry – поспішати
to be pleased – бути задоволеним
to be late – запізнюватися

1 Моя сестра вчора була відсутня на заняттях, бо вона була хвора. 2 Хто завтра буде присутнім на зустрічі з англійськими студентами? 3 Ви помиляєтесь, я буду почувати себе добре завтра. 4 Містер Блейк буде на місці о 2 годині? Ні, він зайнятий. 5 Я учора дуже поспішав в офіс, і тому прийшов вчасно. 6 Ненсі була дуже задоволена, тому що усі телеграми були на столі. 7 Учора Петро не запізнився в офіс, і був дуже щасливим.

EXERCISE 14. *Запам'ятайте такі слова:*

VOCABULARY:

a company [ˈkɒmpəni]	компанія, фірма
a manager [ˈmænɪdʒə]	управляючий, менеджер
his [hɪz]	його (присвійний займенник)
in [ɪn]	в (прислівник, який вказує місце)
London [ˈlɒndən]	Лондон
large [lɑːdʒ]	великий
small [smɔːl]	малий
at [æt]	в, за, біля, у (прислівник)
at the desk	за столом
at (in) the office	в офісі

white [waɪt]	білий
a telephone [ˈtelɪfoʊn]	телефон
on [ɒn]	на (прислівник)
a secretary [ˈsekɹətəri]	секретар
good [ɡʊd]	гарний
a woman [ˈwʊmən]	жінка
and [ænd]	та
what [wɒt]	що, який (питальне слово)
whose [huːz]	чий
from [frɒm]	від (прислівник)
where [weə]	де? (питальне слово)
a contract [ˈkɒntrækt]	контракт
with [wɪð]	з (прислівник)
tomorrow [tuːmɔːroʊ]	завтра
yesterday [jestəˈdeɪ]	вчора

Прочитайте та перекладіть текст.

ТЕКСТ. In the Office

It is Mr Bell. He is the company manager. It is his office in London. The office is not large. Mr Bell is in the office. He is at the desk. It is his telephone. It is white. The telephone is on the desk.

It is Nancy. Nancy is a secretary. She is a good secretary and a nice woman.

Bell: What is it, Nancy?

Nancy: It's an offer, Mr Bell.

Bell: Whose offer is it?

Nancy: It's an offer from New York.

Bell: Where is the contract with this American company?

Nancy: It's on my desk.

EXERCISE 15. *Дайте відповідь на питання:*

1 What is Mr Bell? 2 Where is his office? 3 Is the office large?
4 Where is Mr Bell? 5 What is it on the Nancy's desk?

EXERCISE 16. *Перекладіть такі речення з української англійською мовою:*

1 Марі зараз відсутня. Вона вчора захворіла, але завтра вона буде присутня на заняттях. 2 Ненсі – секретар великої компанії. Вона дуже задоволена. 3 Чим займається містер Белл? 4 Де знаходиться офіс містера Белла? 5 Де були телеграми з Лондона? Вони були на столі секретаря. 6 Звідки ти? – Я з України. 7 Як тебе звуть? Моє ім'я – Микита. 8 Ти будеш завтра вдома о шостій? – Ні, я буду з друзями в академії.

UNIT 3

Приголосні G/C/S. Множина та присвійний відмінок іменників. Зворот there is/there are. Вказівні займенники

Text About Myself

Літера **G g** звучить як [dʒ] перед e/ i/ y , наприклад, gym [dʒim] спортзал, village – [vilidʒ] – село, cage [keidʒ] – клітка. В інших випадках [g] – go [gou] – йти, big [big] – великий. Але **give** [giv] -давати, **get** [get] - отримувати.

EXERCISE 1. *Прочитайте та перекладіть слова:*

bridge, page, danger, stage, region, manager, green, grey, global, pig, gate, age, village, get, gift, cage, luggage, game, plug, go, gem, gamble, gym, goal, goat, guy, saga, huge, gorge, single, peg, pig, bring, grim, gyps.

Літера **C** звучить як [s] перед e/ i/ y face [feis] - лице, city [ˈsiti]- місто, ice [ais]- лід. В інших випадках як [k]: capital - столиця, basic - основний, cost – вартість. Поєднання букв **ch** дає звук [tʃ] ditch [ditʃ] - канава, chain [tʃein] – ланцюг.

Літера **S** звучить як [s]: see [si:] - *бачити*, stop [stɒp] – *зупиняти*. Але якщо літера **s** стоїть між голосними, в такому випадку вона становиться дзвінкою і читається як [z], наприклад: visit [ˈvɪzɪt] – *відвідувати*. Поєднання букв **sh** дає звук [ʃ]: she [ʃi:] - *вона*, ship [ʃɪp] – *корабель*.

EXERCISE 2. Прочитайте такі слова та поясніть правила читання:

bench, chick, cheese, teacher, chess, rich, cheese, much, shame, shine, dish, shape, shave, fish, shine, cap, can, ice, nice, cat, neck, mice, fact, peck, call, clock, cold, class, car, cut, place, customer, cycle, pact, Jack, match, Jim, catch, chill.

GRAMMAR FOCUS

Іменники в англійській мові поділяються на злічувані (countable nouns) і незлічувані (uncountable nouns). Злічувані іменники означають предмети, які можна полічити: **a chair** *стілець*, **an engineer** *інженер*, **a question** *запитання*. Незлічувані іменники – це назви речовин і багатьох абстрактних понять, які не можна порахувати: **water** *вода*, **milk** *молоко*, **freedom** *свобода*, **friendship** *дружба* та ін.

Злічувані іменники вживаються в однині (the singular) з неозначеним артиклем або з означеним (неозначений артикль використовується тільки зі злічуваними іменниками в однині) і множині (the plural) з означеним артиклем або без нього. Незлічувані іменники множини не мають.

Більшість іменників у англійській мові утворюють множину додаванням до форми однини закінчення – (e)s. Більшість іменників мають у множині закінчення –s. Закінчення –es додається, якщо:

- а) іменник в однині закінчується на –s, –ss, –sh, –ch, –tch, –x:
a bus <i>автобус</i> – buses;	a lunch <i>сніданок</i> – lunches;
a class <i>клас</i> – classes;	a watch <i>годинник</i> – watches;
a bush <i>кущ</i> – bushes;	a box <i>ящик</i> – boxes;

б) іменник в однині закінчується на **-у** з попередньою приголосною; при цьому **у** змінюється на **i**:

a story *оповідання* – stories; a fly *муха* – flies;

в) іменник в однині закінчується на **-о** з попередньою приголосною:

a hero *герой* – heroes; a tomato *помідор* – tomatoes. **Але:** a piano *рояль* - pianos, photo *фото* - photos.

Винятки: a foot *нога* – feet; a tooth *зуб* – teeth;
a child *дитина* – children; a mouse *миша* – mice;
a man *чоловік* – men; a woman *жінка* – women;
a sheep *вівця* – sheep *вівці*; a fish *риба* – fish *риби*;

с) деякі іменники, які мають латинське походження, у множині мають закінчення – **a**, наприклад: datum – data (дані), phenomenon – phenomena (феномени), spectrum – spectra (спектри).

EXERCISE 3. *Запишіть форму множини іменників:*

office, city, table, car, desk, man, family, child, telephone, place, page, contract, day, company, woman, firm, student, letter, girl, train, foot, tooth, potato, study, sheep, ship, photo, hero, swine, match, flash, class, bench, mass

Зворот there is (there are)

Зворот there is (there are) повідомляє про наявність у певному місці особи (осіб) чи предмета (предметів), ще невідомих співрозмовнику, які згадані вперше. Зворот **there is (there are)** має значення «є, знаходиться, існує».

Переклад таких речень розпочинається з обставини місця, наприклад:

There is a book on the desk. - *На письмовому столі (лежить) книга.*

There are people at the office. – *В офісі є люди.*

	Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
--	----------------------	-----------------	----------------

<p>Теперішній час Present</p>	<p>There is a pen in the bag. <i>В сумці є ручка.</i></p> <p>There are some pens in the bag. <i>В сумці є ручки.</i></p>	<p>There is not (isn`t) a pen in the bag. <i>В сумці немає ручки.</i> Або: There is no pen in the bag.</p> <p>There are not (aren`t) any pens in the bag. <i>В сумці немає ручок.</i> Або: There are no pens in the bag.</p>	<p>Is there a pen in the bag? <i>В сумці є ручка?</i></p> <p>Are there any pens in the bag? <i>В сумці є ручки?</i></p>
<p>Минулий час Past</p>	<p>There was a pen in the bag. <i>В сумці була ручка.</i></p> <p>There were some pens in the bag. <i>В сумці були ручки.</i></p>	<p>There was not (wasn`t) a pen in the bag. <i>В сумці не було ручки.</i> Або: There was no pen in the bag.</p> <p>There were not (weren`t) any pens in bag. <i>В сумці не було ручок.</i> Або: There were no pens in the bag.</p>	<p>Was there a pen in the bag? <i>Була в сумці ручка?</i></p> <p>Were there any pens in the bag? <i>В сумці були ручки?</i></p>
<p>Майбутній час Future</p>	<p>There will be a pen in the bag. <i>В сумці буде ручка.</i></p> <p>There will be some pens in the bag. <i>В сумці будуть ручки.</i></p>	<p>There will not (won`t) be a pen in the bag. <i>В сумці не буде ручки.</i> Або: There will be no pen in the bag.</p> <p>There will not (won`t) be any pens in the bag. <i>В сумці не буде</i></p>	<p>Will there be a pen in the bag? <i>В сумці буде ручка?</i></p> <p>Will there be any pens in the bag? <i>В сумці будуть ручки?</i></p>

		ручок. Або: There will be no pens in the bag.	
--	--	--	--

EXERCISE 4. Згідно з моделями, складіть речення.

MODEL 1

*There is a contract on the desk. На столі контракт.
There are some contracts on the desk. На столі контракти.*

MODEL 2

*There is not a contract on the desk. На столі немає контракту.
There are not any contracts on the desk. На столі немає контрактів.*

MODEL 3

*Is there is a contract on the desk? На столі є контракт?
Are there any contracts on the desk? На столі є контракти?*

Слова для використання: 1) a telephone – on the table, 2) a student – in the academy, 3) a manager – in the office, 4) a man – in the gym, 5) a letter – on the desk.

EXERCISE 5. Вставте правильну форму дієслова **to be**:

1 There ... (be) a train at 10.30. 2 There ... (be) red cars outside your house. 3 ... (be) there a restaurant in this hotel? No, I am afraid there (be/no) restaurants here. 4 There ... (be) 7 days in a week. 5 How many days ... (be) there in September? 6 The road is usually very quiet. There ... (be/not) much traffic. 7 ... (be) there any problems? No, there ... (ne/no) problem. 8 There ... (be/not) a castle here.

EXERCISE 6. Перекладіть такі речення з української англійською мовою:

1 В комп'ютері є пошта. 2 На столі є листи. 3 На столі є контракти. 4 В офісі є два телефони. 5 В офісі сьогодні немає секретаря. 6 В офісі буде два або три менеджера? 7 На столі секретаря немає ніяких листів. 8 Що знаходиться в офісі цієї фірми? 9 В академії будуть студенти у вихідні дні?

Присвійний відмінок іменника

Присвійний відмінок. Іменник у присвійному відмінку відповідає на питання **whose?** (*чий*) та визначає належність предмета до якоїсь особи або об'єкта.

Присвійний відмінок іменників в однині створюється за допомогою додавання до іменника закінчення - `s, яке відокремлює іменник від закінчення апострофом (my son`s room - *кімната мого сина*, Nancy`s pencil - *олівець Ненсі*).

У множині присвійний відмінок потребує тільки апострофа після закінчення -s` (the managers` desks – *столи менеджерів*, the secretaries` letters – *листу секретарів*).

Наприклад: Син мого друга - *my friend's son*;

Сини мого друга - *my friend's sons*;

Сини моїх друзів - *my friends' sons*.

EXERCISE 7. *Складіть речення згідно з моделями:*

MODEL 1

Whose desk is it? - It is Mr Bell`s desk. – Чий це стіл? – Це стіл містера Белла.

Слова для використання: 1) telephone –Nancy, 2) telegram – Mr Taylor, 3) notebook – student, 4) letter – manager, 5) room – secretary.

MODEL 2

These are my sons` letters. - Це листи мого сина.

Слова для використання: 1) contracts - the managers 2) papers - the secretaries 3) books – the students 4) pencils – children 5) problems – men.

Вказівні займенники

Вказівні займенники (Demonstrative Pronouns) **this** *цей*, **that** *той*. Займенники **this** і **that** мають форму множини: **these** *ці* та **those** *ті*. Вказівні займенники **this** \ **these** вказують на те, що ближче в часі та просторі. Займенники **that** \ **those** вказують на те, що далі в часі та просторі.

EXERCISE 8. *Згідно з моделлю складіть речення:*

MODEL 1

This is a desk and that is a table.

Слова для використання: 1) an offer – a letter, 2) a bus – a car, 3) a manager – a director, 4) a secretary – an engineer, 5) a student – a pupil, 6) a pen – a pencil, 7) a school – a college.

MODEL 2

Are these letters? - Yes, they are. - No, they are not.

Слова для використання: 1) pens, 2) telegrams, 3) letters, 4) offers, 5) pencils.

MODEL 3

What are these (those)? These (those) are pencils

Слова для використання: 1) desks, 2) papers, 3) offices, 4) contacts, 5) telegrams.

EXERCISE 9. Перекладіть речення та вставте необхідну форму займенників **this (these), that (those)** та перекладіть речення рідною мовою:

1 (Це) is a telegram. 2 (То) are contracts. 3 (Це) is a manager. 4 (То) is an offer. 5 (Це) are computers and (то) is a television. 6 (Це) is a book and (то) are magazines. 7 (Це) are buses and (то) are taxis.

EXERCISE 10. Запам'ятайте такі слова:

VOCABULARY:

this [ðis]	це
that [ðæt]	те
these [ði:z]	ці
those [ðouz]	ті
young [jaŋ]	молодий
a man [mæn]	людина, чоловік
an engineer [endʒi`niə]	інженер
now [naʊ]	тепер
a morning `[mɔ:ni ŋ]	ранок

how [hau]	як
very [ˈveri]	дуже
well [wel]	добре
thank you [θænk ju:]	дякую
too [tu:]	також
a wife [waif]	дружина
a child [tʃaɪld] children [ˈtʃɪldrən]	дитина, діти
a mother (mum) [ˈmʌðə]	мати
a father (dad) [ˈfɑðə]	батько
a son [sʌn]	син
a daughter [ˈdɔ:tə]	дочка
a sister [ˈsɪstə]	сестра
a brother [ˈbrʌðə]	брат
parents [ˈpeərənts]	батьки
grandmother [ˈgrændˈmʌðə]	бабуся
grandfather [ˈgrændˈfɑðə]	дідусь
an uncle [ˈʌŋkl]	дядько
an aunt [ˈʌnt]	тітка
a cousin [ˈkʌzɪn]	двоюрідний брат або сестра
a friend [frend]	друг
a hobby [ˈhɒbi]	хоббі
a first-year student [ˈfɜːstˈjeəˈstudent]	студент першого курсу
favourite [ˈfeɪvərɪt]	улюблений
sense of humour [ˈsens əv ˈhju:mə]	почуття гумору
profession [prəˈfeʃn]	професія
management [ˈmænedʒmənt]	керівництво
international [ɪntəˈnæʃənəl]	міжнародний

a job [dʒɔb]	робота
a newspaper [ˈnju:z `peɪpə]	газета
a picture [ˈpɪktʃə]	фотографія, картина
a family [ˈfæmɪli]	сім`я
to come [kʌm]	приходити
to meet [mi:t]	зустрічати, знайомитися

PHRASES TO REMEMBER:

How are you?	Як поживаєте?
I'm very well, thank you.	Добре, дякую.
Meet my wife.	Познайомтесь з моєю дружиною.
Let me introduce myself.	Дозвольте представитись.
I was born ...	Я народився ...
I was named after my father,	Мене назвали на честь батька.

EXERCISE 11. Прочитайте та перекладіть текст.

TEXT **About myself**

Let me introduce myself. My name is Pavlo. I was named after my father and I am very happy about it. I was born in January 8, 1999 in Lviv. I am an only child in the family. My parents are not old at all. My Mum is forty, she works for newspaper. My Dad is forty-four, he is an engineer in computers. My parents love their jobs very much.

I am a first-year student of the Ukrainian State Academy of Railway Transport. My future profession is management of the international activity. I'm doing quite well at the Academy. My parents are proud of me.

I have some hobbies. I enjoy listening to loud music. I like merry companies and parties. I have a sense of humor. I like jokes. I am a sportsman. I play basket-ball. I take part in different basket-ball competitions.

EXERCISE 12. Дайте відповіді на такі питання:

1 When and where was Pavlo born? 2 Has Pavlo got any brothers or sisters. 3 How old is Pavlo's mother? 4 Where does she work? 5 How old is Pavlo's father? 6 Where does he work? 7 Where does Pavlo study? 8 Which hobbies has Pavlo got?

EXERCISE 13. Використовуючи речення, складіть розповідь про себе.

My name is ... I am seventeen (sixteen, eighteen). I live in
My address is ... My telephone number is...

I am a first-year student ... My future profession is ...

I live with my family. It is large (small, not very large) and very good. We love each other very much and always help each other and spend a lot of time together. I have many friends too.

I have some hobbies. I like (reading, playing computer games, ...). My favourite sport is football (swimming, tennis, hockey...). My friends and I often get together to play different games, go for a walk or to the disco or simply talk.

EXERCISE 14. Перекладіть речення з української англійською мовою:

Дозвольте представитись. Мене звати Данило. Мені 20 років. Я народився у Харкові. Моя сім'я не дуже велика. Це – мама, тато, сестра та я. Моя мама – ще молода жінка. Їй 40 років. Вона працює в невеликій компанії секретарем. Мій тато теж працює в компанії. Але ця компанія – велика. Вона має багато зв'язків з іноземними партнерами. Моя сестра не працює, тому що вона ходить до школи. Їй – 10 років. Я – студент 1-го курсу академії. В мене є багато хобі. Я люблю музику та спорт.

UNIT 4

Дифтонги. Особові та присвійні займенники. Дієслово to have (to have got). Числівники.

Text Mr Bell's House

Дифтонг – це поєднання двох голосних звуків. Наприклад:
ai [ei] – main, Spain, again, claim, brain, stain, train, rain

ay [ei] – play, day, say, clay, delay, relay, stay, way, may, gay

oi [ɔi] - noisy, coin, boil, spoil, voice, soil, oil

oy [ɔi] - annoy, joy, destroy, boy, toy, coy

ou [au] – house, mouse, spouse, blouse, ground, round

EXERCISE 1. Прочитайте такі слова та порахуйте букви та звуки в них.

toy, boy, voice, noise, coin, oil, sale, pale, name, date, plate, able, game, lay, bay, safe, place, pay, table, gray, they, round, down, amount, ground, spoil, loud, stay, clay, plain, tray, pound, ground, boil, about, around, toy, soil, annoy, joy, destroy, point, boy, coy, ounce, foul, noun, scout.

EXERCISE 2. Прочитайте та визначте, який тип складу у таких словах:

note, not, nor, more, rice, rim, first, fire, he, eve, me, be, eke, Pete, mete, fee, well, test, send, less, pet, yes, bed, pen, her, per, nerve, term, serf, terse, here, mere, sere, no, cope, smoke, rose, nose, home, tube, cube, fuse, tune, fume, us, bus, bun, cut, fun, run, fun, up, but, nut, curt, term, furs, curl, curb, turn, burn, turn, cure, secure, pure, during, cape, maze, same, name, make, lace, bank, rank, cap, can, sand, stand, brand, rang, bang, plan, car, star, hard, card, cart, care, rare, bare, stare, spine, nice, tie, life, size, vine, ink, kin, did, fit, sit, spin, girl, sir, bird, mire, sire, shire, tire, fork, not, spot, lot, hop, hot, cork, work, word, form, sort, store, core, more, shy, try, cry, dry, type, gym, myth, tyre.

GRAMMAR FOCUS

Особові та присвійні займенники

Особові займенники (Personal Pronouns) мають два відмінки: називний (the Nominative Case) і об'єктний (the Objective Case).

Особові займенники в називному відмінку виконують функцію підмета: **He** was there yesterday. - *Він був там учора.*

Особові займенники в об'єктному відмінку виконують функцію додатка: Do you know **him**? - Ви знаєте його? Tell **me** about **them**. – Розкажіть мені про них.

Присвійні займенники (Possessive Pronouns) мають також дві форми – залежну і незалежну. Залежна форма вживається перед іменниками в ролі означення: **my address** моя адреса, **his name** його ім'я, **our school** наша школа. Займенники в незалежній формі не вживаються перед іменниками; вони замінюють їх і можуть використовуватися самотійно.

Where are **your** contracts? - Де ваші контракти?

Mine are here. - Мої тут.

He held out **his** hand and I gave him **mine**. - Він простяг руку, я дала йому свою.

Особові (хто? що?)		Присвійні (чий? чия? чиє?)	
називний відмінок	об'єктний відмінок (кому?про кого?)	залежна форма	незалежна (абсолютна) форма
I (я)	me (мене, мені)	my (мій)	mine (мій)
you (ти)	you (тобі)	your (твій)	yours (твій)
he (він)	him (його, йому)	his (його)	his (його)
she (вона)	her (її)	her (її)	hers (її)
it (воно, він, вона)	it (його, йому, її)	its (його, її)	its (його, її)
we (ми)	us (нам, нас)	our (наш)	ours (наш)
you (ви)	you (вам, вас)	your (ваш)	yours (ваш)
They (вони)	them (їм, їх)	their (їх)	theirs (їх)

EXERCISE 3. Згідно з моделями, складіть речення.

MODEL 1

Whose family is this? - This is my family - Чия це сім'я? - Це моя сім'я.

MODEL 2

Whose letters are these? - These are my letters. - Чиї це листи? - Це мої листи.

Слова для використання: 1) his, 2) her, 3) our, 4) your, 5) their.

MODEL 3

Whose pen is it? – It's mine. – Чия це ручка? – Моя.

Слова для використання: 1) contract – theirs. 2) letter – hers. 3) computer – his. 4) file – yours. 5) letter – mine. 6) friend – mine. 7) office – his.

EXERCISE 4. Замініть виділені іменники особовими займенниками та перекладіть речення рідною мовою.

1 *Mr Bell* is the company manager. 2 *Brown* is in London now. 3 Is *Nancy* a nice woman? 4 *The telephones* are on the table. 5 *The paper* is in the desk. 6 *Customers* are in the office. 7 *The company* is big. 8 *This woman* is my wife. 9 *The children* are very nice. 10 Where is *Mr Bell*?

EXERCISE 5. Заповніть пропуски необхідними за змістом особовими займенниками в об'єктному відмінку:

1 Take this book and read ... at home, please. 2 Is he going to speak to ... about his new work? 3 These are very good exercise-books. Where do you get ...? 4 My sister knows English well. I often do my homework with ... 5 Read these words and learn ... well. 6 I don't know ... What's her name?

EXERCISE 6. Перекладіть речення.

1 Ця дівчина – моя сестра. 2 Він – мій друг. 3 Це наш секретар. 4 Мої друзі зараз в Києві. 5 Вона студентка академії. 6 Це їх контракт. 8 Це його телефон. 9 Це наш старий клієнт. 10 Це її файл. 11 Це твій контракт? – Так, мій. 12 Чий це лист? – Наш.

EXERCISE 7. Перекладіть речення з української англійською мовою, потім складіть запитання (почніть запитання зі слова чий – whose?).

1 Його телефон – на столі. 2 Візьміть мій ноутбук, мій – краще. 3 Вона є нашою старою приятелькою. 4 Моя сумка чорна, а його – червона. 5 Ця кімната – моя, а та кімната – ваша. 6 Він

наш колега. 7 Це наші менеджери. Віддайте їм контракти. 8 Це не моя ручка, моя – то.

EXERCISE 8. Вставте відповідну форму займенника у речення та перекладіть їх рідною мовою.

1 Where`s Amanda? Did you see ...? 2 Where are my keys? Where did I put ...? 3 The letter is for Bill. Can you give ... to me? 4 We don`t see ... friends much. ... are not at home very often. 5 I can`t find ... pen. Can I use ...? 6 We are going to the cinema. Why don`t you come with ...? 7 Did your sister pass ... exam? 8 Some people talk about ... jobs all the time. 9 Last night I went out for a meal with ... friend. 10 Do you know that man? – Yes, I know ... but I don`t remember ... name. 11 She was very pleased because we invited ... to stay with ... at ... house. 12 That`s ... pen. Can you give ... to ..., please? 13 Is it ... umbrella? – No, it`s ...

Зворот to have got

В англійській розмовній мові широко використовується зворот **to have got** *мати, володіти* (короткі форми **'ve got** та **'s got**) У Present Indefinite він відмінюється як:

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма	Відповідь
I have (I've) got – у мене є	I have not (I haven't) got. – Я не маю.	Have I got? – В мене є?	Yes, I have. Так. – No, I haven't. – Ні
He has (he's) got – у нього є	He has not (he hasn't) got. – Він не має.	Has he got? – Він має?	Yes, he has. Так. – No he hasn't. – Ні.
She has (she's) got – у неї є	She has not (she hasn't) got. – Вона не має.	Has she got? – Вона має?	Yes, she has. – Так. No, she hasn't. – Ні.
It has (it's) got – у нього є	It has not (it hasn't) got. – Він не має.	Has it got? – Він має?	Yes, it has. – Так. – No, it hasn't. – Ні.
We have (we've) got – у нас є	We have not (we haven't) got. – Ми не	Have we got? – Ми	Yes, we have. – Так. – No, we haven't. – Ні.

	<i>маємо.</i>	<i>маємо?</i>	
You have (you've) got – <i>у вас є</i>	You have not (you haven't) got. – <i>Ви не маєте.</i>	Have you got? – <i>Ви маєте?</i>	Yes, you have. – <i>Так.</i> – No, haven't. – <i>Ні.</i>
They have (they've) – <i>у них є</i>	They have not (they haven't) got. – <i>Вони не мають</i>	Have they got? – <i>Вони мають?</i>	Yes, they have. – <i>Так.</i> – No they haven't. – <i>Ні.</i>

EXERCISE 9. *Вставте правильну форму звороту to have got та перекладіть їх:*

1 I ... a nice sitting room. 2 You ... two children. 3 They ... a good office. 4 Our manager ...two offers from GML. 5 The secretary ...a small family. 6 He ... a telephone.

EXERCISE 10. *Згідно з моделями, складіть питання та дайте короткі відповіді на них.*

MODEL 1

Have you got a large room? – Yes, we have. (No, we have not)

MODEL 2

Has the manager got a new notebook? – Yes, he has. (No he has not)

Фрази для використання: 1) good office, 2) a new computer, 3) a picture of a family, 4) nice children?

EXERCISE 11. *Поставте речення в питальну та заперечну форми.*

1 They have got many letters on their tables. 2 My sister has got a good car. 3 You have got little time. 4 We have got breakfast every morning. 5 She has got a good rest every summer. 6 They have got no vacant rooms in the hotel. 7 The secretary has got a computer. 8 The top manager has got a notebook, 9 We have got a new office. 10 We have got a coffee-break in our office.

Дієслово to have

В англійській мові дієслово **to have**, як і зворот **have got**, має значення *мати, володіти*. Для утворення питання або заперечної форми це дієслово потребує допоміжних дієслів **do/does** (теперішній час), **did** (минулий час), **will** (майбутній час): **I do not (don't) usually have breakfast.** – *Зазвичай я не снідаю.* **Did you have a good time in London?** – *Ви провели гарний час у Лондоні?* **How much time will you have next year?** – *Скільки часу у вас буде наступного року?*

Зворот (**have got** використовується лише у теперішньому часі та у розмовній мові, **have** характерно для письмової мови).

	Розповідна форма	Заперечна форма	Питальна форма
Present	I have a car. - <i>В мене є машина.</i> He/she has a car.- <i>Він/вона має машина.</i>	I do not (don't) have a car. – <i>Я не маю машини.</i> He/she does not (doesn't) have a car.- <i>Він/вона має машину.</i>	Do I have a car. – <i>Я маю машину?</i> Does he/she have a car. - <i>Він/вона має машину?</i>
Past	I had a car.- <i>Я мав машину.</i>	I did not (didn't) have a car.- <i>Я не мав машини.</i>	Did I have a car. - <i>Я мав машину?</i>
Future	I will have a car.- <i>Я буду мати машину.</i>	I will not (won't) have a car.- <i>Я не буду мати машини.</i>	Will I have a car. – <i>Я буду мати машину?</i>

Стійке сполучення **have + іменник** означає діяльність або звичку:

have a swim/a good time/a party/ a holiday – *плавати/добре проводити час/мати вечірку/мати відпустку;*

have breakfast/dinner/a cup of tea/ a break/ a cigarette – *снідати/обідати/випити чаю/мати перерву/запалити сигарету;*

have a bath/ a shower/ a shave/ a rest – *приймати ванну/душ/голитися/відпочивати;*

have a chat/ a row/ a dream/ fun – розмовляти/виконувати обов'язки/мріяти/веселитися;

have a look at something/ a word with someone – дивитись на щось/ розмовляти з кимось.

EXERCISE 12. Зробіть зі стверджувальних речень питальні та заперечні.

1 I usually have dinner at 6 o'clock. 2 I will have a lot of free time soon. 3 They have rows about home duties. 4 We had a good time on holiday. 5 Railways had steam locomotives in the 19th century. 6 I had a lot of fun at yesterday's party.

EXERCISE 13. Вставте правильну форму дієслів **have** або **have got** в такі речення:

1 I ... time to do the shopping yesterday. 2 Will you ... a car next month? 3 He can't open the door. He ... a key. 4 He ... a cold last week. He's better now. 5 What's wrong? ... you a headache? 6 We wanted to go by a taxi, but ... enough money. 7 Liz is very busy. ... much free time. 8 ... any problems when you were on holiday?

Числівники (Numerals)

Запам'ятайте такі числівники:

1 – 9	11 – 19	Десятки	21 – 29
1 – one	11 – eleven	10 – ten	21 – twenty-one
2 – two	12 – twelve	20 – twenty	22 – twenty-two
3 – three	13 – thirteen	30 – thirty	23 – twenty-three
4 – four	14 – fourteen	40 – forty	24 – twenty-four
5 – five	15 – fifteen	50 – fifty	25 – twenty-five
6 – six	16 – sixteen	60 – sixty	26 – twenty-six
7 – seven	17 – seventeen	70 – seventy	27 – twenty-seven
8 – eight	18 – eighteen	80 – eighty	28 – twenty-eight
9 – nine	19 – nineteen	90 – ninety	29 – twenty-nine
		100 – a hundred	
		1000 – a thousand	

EXERCISE 14. *Прочитайте:*

a) One and two is three. $1 + 2 = 3$;
Three and five is eight. $3 + 5 = 8$;
Seven and three is ten. $7 + 3 = 10$;

b) $5 + 4 = 9$; $6 + 1 = 7$; $3 + 7 = 10$;
 $8 + 2 = 10$; $3 + 5 = 8$; $11 - 9 = 20$;

c) four rooms, eight books, ten plates, one man, twenty-five ties, thirty-four books, six chairs, eighteen begs, ninety-nine houses, seventy- two flats;

d) 1 This room is number two (No 2). 2 That room is number three. 3 My flat is number twenty. 4 Is your flat number eighty-one? – No, it isn't; it's number eighty. 5 Where are classrooms number five, six and seven?

EXERCISE 15. *Прочитайте такі числа:*

5; 15; 50; 51; 12; 20; 11; 2; 21; 10; 46; 76; 67; 63, 100.

EXERCISE 16. *Дайте відповідь на такі питання:*

1 How much is 17 plus 19? 2 How much is 25 plus 32? 3 How much is 120 plus 205? 4 How much is 13 minus 4? 5 How much is 200 minus 45? 6 How much is 7 multiplied by (помножити) 8? 7 How much is 42 divided by (поділити) 6?

EXERCISE 17. *Перекладіть речення:*

1 У них є семеро дітей. 2 У неї є два секретарі. 3 У нього є чотири автомобілі. 4 У нас є п'ять комп'ютерів. 5 У мене є три телефони. 6 У вас є одинадцять друзів?

SPEAKING FOCUS

EXERCISE 18. *Згідно з моделлю, поставте питання та дайте відповіді на них.*

MODEL

How old is your son? – He is 12.

Вирази для використання: How old is (your secretary / Mr Bell / your child / Nancy / our boss / a top manager / your client's wife /

mother`s sister / father`s brother / sister`s friend / brother`s daughter / wife`s mother / friend`s wife)?

EXERCISE 19. З таких фраз складіть невеликі діалоги та перекладіть їх рідною мовою.

a) I`m fine, thanks.
Fine, thank you. And you?
Hello, Mary. How are you?

b) Not bad, thanks.
He is good.
Hi, Dave! How are you?
How is your friend?

EXERCISE 20. Запам`ятайте такі слова:

VOCABULARY:

a house [haus]	дім
a flat [flæt]	квартира
a sitting-room [`sitiŋ rum]	гостьова кімната
elder [`eldə]	старший
a boy [bɔi]	хлопчик
daughter [`dɔ:tə:]	дочка
a sofa [`soufə]	диван
red [red]	червоний
green [gri:n]	зелений
an armchair [`a:metʃə]	крісло
brown [braun]	коричневий
a carpet [`ka:pət]	килим
a room [rum]	кімната
comfortable [`kʌmfətəbl]	зручний
a kitchen [`kitʃn]	кухня

small [smɔ:l]	маленький
a girl [gɜ:l]	дівчина
a bedroom [ˈbedrum]	спальня
a bathroom [ˈba:θrum]	ванна кімната
a city [ˈsiti]	місто
certainly [ˈsæt(ə)nli]	звісно
colour [ˈklɜlə]	колір
what [wɔt]	що? який?

Прочитайте та перекладіть текст.

ТЕХТ. Mr Bell's House

This is Mr Bell's house. Mr Bell and his sons are in the sitting-room. His sons' names are Tom and Jim. They are good friends. The elder boy Tom is 13 and Jim is 10.

The sofa in Mr Bell's sitting-room is red and the armchairs are brown. The carpet is green. The room is very comfortable. Mrs Bell is not in this room. She is in the kitchen.

Their daughter's name is Susan. She is a small girl. She is five. Susan is not well now. She is in the bedroom.

Mrs Bell, Brown and his friend are in the sitting-room now.

Brown: It's nice to meet you, Mrs Bell. You've got a very good house.

Mrs Bell: Thank you. And what about you, Mr Brown? Have you got a house or a flat?

Brown: We've got a house near Washington.

Mrs Bell: Is it nice?

Bell: Certainly, very nice.

EXERCISE 21. Дайте відповіді на питання:

- 1 Whose house is this?
- 2 Where are Mr Bell and his sons?
- 3 What are the names of Mr Bell's sons?
- 4 How old are they?
- 5 What

is there in Mr Bell`s sitting-room? 6 Has Mr Bell got a daughter?
7 What is her name? 8 How old is she? 9 Who is Brown? 10 Has
Brown got a house or a flat? 11. Where does he live?

EXERCISE 22. *Дайте відповіді на питання та використайте їх при складанні своєї оповіді про свій дім або квартиру.*

1 Have you got a family? 2 Is your family big or large? 3 What`s your father`s (mother`s) name? 4 How old are they? 5 What are they?
6 Have you got a brother (sister)? 7 What`s your brother`s name?
8 What`s your sister`s name? 9 Is he (she) a small boy (girl)? 10 How old is he (she)? 11 Have you got a flat in Kyiv? 12 Is Kyiv a nice city?
13 Is your flat big or small? 14 Is it comfortable you got? 15 Have a sitting room? 16 Is it large?

EXERCISE 23. *Перекладіть речення з української англійською мовою.*

Це містер Белл. Йому 40 років. Він – управляючий великою фірмою в Лондоні. Фірма має контори в різних містах. Містер Белл часто зустрічається з інженерами. Він часто зайнятий весь день. Після роботи він приходиться додому. Він має дочку та сина. Дочку звать Мері. Їй 15 років. Сина звать Девід, і йому – 5 років. Вони мають невеликий але зручний будинок. В ньому три кімнати, кухня та ванна.

UNIT 5

Буквосполучення. Наказові речення. Simple Present Tense

Text After Lunch

Прочитайте та запам`ятайте читання таких буквосполучень:
igh [ai] fight, light, high, might, tight, sight, right, bright
kn [n] knock, knee, knife, know, knit, knell
ture [tʃə] picture, future, creature, departure, picture, lecture, structure

tion, ssion [ʃn] nation, station, session, fashion, revolution, evolution

sure [ʃuə] pleasure, measure, treasure, leisure

war, wa [wɔ:] warm, watch, ward, wand, wash, want, reward

EXERCISE 1. *Прочитайте такі слова:*

flight, might, knight, sight, high, light, night, knell, knock, knee, knew, knit, knife, translation, demonstration, session, production, oppression, dictation, lecture, culture, future, structure, picture, nature, ward, reward, watch, war, want, wash, wand, leisure, pleasure, measure, treasure

EXERCISE 2. *Прочитайте такі слова та поясніть, за якими правилами вони читаються:*

pale, pal, part, pare, date, damp, dare, tape, tap, tart, tare, fate, fat, far, fare, say, same, day, Sam, tame, Spain, faint, aim, leave, beat, deed, lean, mean, nice, oil coil, foil, soil, coin, spoil, boy, toy, ounce, out, mouse, spouse, house, pin, pine, pert, sphere, fine, finish, fir, fire, same, Sam, bet, bête, berth, dine, did, May, fit, style, vet, bay, sat, tilt, file, faint, ease, pet, tin, veal, stay, clay, tone, ton, tor, tore, cube, cub, curl, cure.

GRAMMAR FOCUS

Наказові речення (Imperative Sentences). Наказові речення виражають спонукання до дії з метою виконання наказу, бажання, прохання, дозволу, поради того, хто говорить. В такому випадку англійське речення починається з дієслова. (**Speak louder, please.** – *Говоріть голосніше, будь ласка*). У заперечній формі спонукальні речення можуть виражати заборону (**Don't enter.** – *Не заходьте*).

EXERCISE 3. *Згідно з моделлю складіть свої речення та перекладіть їх рідною мовою:*

MODEL

Come and meet Mr Bell. – Do not come and meet Mr Bell

1 Close the door. 2 Send her sms. 3 Call Mr Bin. 4 Write me a letter. 5 Tell me everything. 6 Give him a contract. 7 Drink a lot of coffee. 8 Read the note. 9 Press the button. 10 Be there in the evening.

The SIMPLE (INDEFINITE) PRESENT TENSE

The **Simple Present Tense** використовується для позначення звичайної, постійної дії або дії, яка повторюється.

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I read.	I do not (don`t) read.	Do I read? – Yes, I do. No, I don`t.
You read.	You do not (don`t) read.	Do you read? – Yes, I do. No, I don`t
He reads .	He does not (doesn`t) read.	Does he read? – Yes, he does. No, he doesn`t

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
She reads .	She does not (doesn`t) read.	Does she read? – Yes, she does. No, she doesn`t.
We read.	We do not (don`t) read.	Do we read? – Yes, we do. No, we don`t.
You read.	You do not (don`t) read.	Do you read? – Yes, we do. No, We don`t.
They read.	They do not (don`t) read.	Do they read? – Yes they do. No, they don`t.

Зверніть увагу на те, що в 3-й особі однини в теперішньому часі (**Present Indefinite**) обов'язкового додавання закінчення –s до основи дієслова. Закінчення –es додається у таких випадках:

а) якщо основа дієслова закінчується на –s, –ss, –sh, ch, –tch, –x: to dress *одягатися*– dresses, to wash *умиватися* – washes, to reach *досягати* – reaches, to watch *спостерігати* – watches, to mix *змішувати* – mixes;

б) якщо основа дієслова закінчується на –у з попередньою приголосною; при цьому перед – es буква у змінюється на i: to study *вчитися* –studies, to cry *кричати* – cries.

Але якщо перед у стоїть голосна, то до дієслова лише додається –s: to play *грати* – plays, to stay *залишатися* – stays;

в) якщо основа закінчується на –o: to go *іти* – goes to do *робити* – does.

EXERCISE 4. Складіть речення та перекладіть їх:

a)

I	writes	texts	
He	write	offers	
We	read	contracts	in the
The secretary	reads	letters	afternoon
Our engineers	receive	journals	in the morning
My friend	receives	newspapers	in the evening

b)

I	don't read texts	
She	don't go to the office	in the afternoon.
The manager	don't write letters	In the morning.
Our engineers	doesn't receive offers	In the evening.
Nancy	doesn't work	At night.

c)

	you	come back home at 6
	he	go to the country?
Do	they	Read letters in the morning?
Does	your manager	Meet colleagues at the office?
	your engineers	

EXERCISE 5. Згідно з такими моделями складіть речення та перекладіть їх українською мовою:

MODEL

When do you come to the office? – I come to the office at 9 in the morning.

	you	receive e-mail?
--	-----	-----------------

When	do does	your friend the secretary the manager Mr Brown your customers	go to the Academy? come to the office? send letters? meet customers? come back home?
------	------------	---	--

EXERCISE 6. Закінчіть речення, використовуючи такі дієслова:

Boil, close, cost, like, like, meet, open, teach, wash.

1 The shops in the city center usually ... at 9. 2 The City Museum ... at 5 in the evening. 3 Tina is a teacher. She ... mathematics to young children. 4 My job is very interesting. I ... a lot of people. 5 Peter's car is always dirty. He seldom ... it. 6 Shoes are expensive. They ... a lot of money. 7 Water ... at 100 degrees Celsius. 8 Julius and I are good friends. I ... her and she ... me.

EXERCISE 7. Запам'ятайте такі слова:

VOCABULARY:

lunch [lʌntʃ]	ланч, обід
to have lunch	обідати
after [a:ftə]	після
to go [gou]	ходити, їхати
to go to the office	ходити на роботу (в офіс)
to know [nou]	знати
different [ˈdɪfrənt]	різний
seldom [ˈseldəm]	рідко
a customer [ˈkʌstəmə]	споживач
every [ˈevri]	кожний
a day [dei]	день
when [wen]	коли
usually [ˈju: ʒəli]	звичайно
to stay [stei]	залишатися

to stay in the office	залишатися на роботі
all [ɔ:l]	усі
often [ˈɒfn]	часто
to read [ri:d]	читати
to write [raɪt]	писати
to do [du:]	робити
always [ˈɔ:lweɪz]	завжди
till [tɪl]	до
o'clock [əˈklɒk]	час (по циферблату)
at 9 o'clock	в 9 часів
to finish [ˈfɪnɪʃ]	закінчувати
work [wɜ:k], to work	робота, робити
home [həʊm]	дім, житло
at home	вдома
to stay (to be) at home	бути вдома
to come (go) home	приходити додому
to come back	вертатися
an evening [ˈi:vnɪŋ]	вечір
in the evening (morning)	ввечері
sometimes [ˈsʌmtaɪmz]	іноді
to go out [ˈgəʊ ˈaʊt]	виходити, проводити час не вдома
but [bʌt]	але
a book [bʊk]	книга
to watch television [ˈwɒtʃ teliˈviʒn]	дивитися телевізор
really [ˈri:əli]	дійсно
mail [meɪl]	пошта
price [praɪs]	ціна

term [tə:m]	умова (контракту)
delivery [də'li:vəri]	поставка
to look through [lu:k]	проглядати (пошту, статтю)
to discuss [dis'kʌs]	обговорювати
goods [gu:dz]	товар (товари)
to sell [sel]	продавати
payment [ˈpeɪmənt]	оплата
customer [ˈkʌstəmə]	споживач
That sounds [ˈsaʊndz] nice!	Це звучить добре!

Прочитайте та перекладіть діалог.

After lunch

After lunch Brown, his friend and Mr Bell are in the sitting-room.

Brown: I know your company is very large, Mr Bell.

Mr Bell: Yes, we've got offices in different cities. I meet our customers every day.

Brown: Oh, really? And when do you usually come to the office?

Mr Bell: At 9 in the morning.

Brown: Do you stay in the office all day?

Mr Bell: I often do. I read our mail and write letters.

Brown: I do that in my office in Washington too.

Mr Bell: Are you always very busy?

Brown: Yes, very busy till 6 o'clock.

Mr Bell: And I finish my work at 6 too and come home at 7. What about you? Do you always stay at home in the evening?

Brown: Not always. Sometimes we go out, but sometimes we stay at home and read books or watch television.

Bell: That sounds nice.

SPEAKING FOCUS

EXERCISE 8. Використовуючи діалоги-моделі, складіть свої діалоги.

MODEL 1

- I finish my work at 5. And what about you?*
- I don't finish my work at 5. I finish my work at 6.

Фрази для використання: 1 I stay at home in the evening (to go out). 2 I watch television every evening (to read book). 3 We meet customers in the evening (in the morning). 4 Our engineers have lunch at 11 o'clock (at 12).

MODEL 2

- My friend finishes his work at 5. And what about you?*
- My friend doesn't finish work at 5. He finishes his work at 6.

Фрази для використання: 1 Our manager stays at the office all day (till 5). 2 Our secretary reads cables and telexes in the morning (after lunch). 3 My friend reads books in the evening (to watch television).

MODEL 3

- I come to the office at 10 in the morning. Do you really come to the office at 10? - Yes, I do.*

Фрази для використання: 1 I go out every evening. 2 My children watch television every day. 3 Our engineers meet customers every morning. 4 We finish our work at 5.

MODEL 4

- I know Mr Bell comes to the office at 8.*
- Does he really come to the office at 8? - Yes, he does.

Фрази для використання: 1 I know Nancy stays in the office after 6. 2 I know Mr Bell has lunch at 3 every day. 3 I know Susan watches television after 9 in the evening. 4 I know Brown often goes to London.

EXERCISE 9. Поставте дієслова в дужках в необхідну форму та перекладіть речення рідною мовою:

Today it ... (be) very cold. It always ... (rain) here in November. Peter ... (like) fish and he ... (love) cold weather. Peter always ... (bring) his friend a fish. He ... (not to cook) his fish he ... (eat) it in the sea. This ... (not to be) strange because Peter ... (be) a penguin!

EXERCISE 10. *Поставте питання, на які можна дати такі відповіді:*

1 Yes, I've got a flat. 2 No, I haven't got a three-room flat. I've got a two-room flat. 3 No, my sitting-room is not very large. 4 Yes, we've got a sofa in our sitting-room. 5 No, the sofa is green. 6 Yes, we often stay at home in the evenings. 7 We read books and watch television in the evenings.

EXERCISE 11. *Перекладіть такі речення з української англійською мовою.*

Бойко – менеджер. Він працює у великій фірмі. Його фірма продає товари в різні країни. Бойко часто зустрічається із споживачами. Вони обговорюють ціни та умови платежів. Бойко починає свій робочий день о дев'ятій годині ранку.

У нього завжди багато роботи. Він проглядає пошту, розмовляє по телефону із споживачами. О другій годині дня він обідає. Після обіду він повертається в офіс та обговорює ділові питання та пропозиції з директором. Бойко закінчує свій робочий день о шостій годині вечора. Зазвичай він повертається додому о сьомій. Ввечері його сім'я - вдома. Вони розмовляють про роботу, дивляться телевізор або читають книги.

EXERCISE 12. *Напишіть розповіді про свій робочий та вихідний день.*

UNIT 6

Буквосполучення. Прикметники many, much, little, few.
The Simple Past Tense.

Text Philip`s working day

Такі буквосполучення читаються як:

ea [i:] - lead, mean, cheap, deal, steal, meat, seal, lead, east, leave, read

ee [i:] – meet, need, see, keep, sleep, fleet, feel, deed, street

ei [i:] – ceiling, receive, deceive, seize

ie [i:] – field, chief, niece, piece, priest

ea [e] – dead, bread, deaf, steady, ready, heavy, meant

ew [ju:] – new, few, pew, crew, stew, mew

ind [aɪnd] – kind, find, blind, mind, bind

ild [aɪld] – wild, child, mild

al перед літерою **k** читається як [ɔ] – chalk, walk, stalk, talk, calk

al перед іншим літерами в наголошеному складі читається як [ɔ:l] – all, small, mall, call, fall, tall

qu [kw] – quick, quest, quite, quiz, queen, quiet

EXERCISE 1. Прочитайте такі слова:

reach, heat, mean, cheap, lead, speak, meet, seed, reed, deed, see, need, seize, deceive, ceiling, receive, priest, piece, niece, field, chief, meant, ready, heavy, deaf, dead, bread, bind, kind, mind, blind, find, mild, child, wild, quest, quiz, quaver, quits, tall, ball, fall, small, all, walk, talk, stalk, calk, pew, stew, mew, dew, few, hew

EXERCISE 2. Прочитайте такі слова та поясніть правила читання:

a) quest, she, meek, reel, lead, steel, meat, bet, test, seep, stew, dew, tip, tiny, type, myth, mice, stay, plain, star, farm, cart, cell, cod, sing, cling, bank, rank, spin, teach, term, tear, quaver, fate, fat, far, fare, fall, talk, quite, file, fill, flirt, fire, find, child, fear, fertile, mew, crew, hew, quote, tone, ton, torn, toy, coin, tube, tub, turn, pure, culture, pleasure

b) quite, quick, quest, quiz, quaver, quits, small, fall, tall, call, chalk, walk, stalk, calk, write, wrest, wrung, wrist, wring, wreck, wrap, wry, wrong, angry, angle, high, nigh, right, night, bright

GRAMMAR FOCUS

Прикметник **many/much**

Прикметник **many, much**. Прикметник **many** «багато» використовується з іменниками, які можна порахувати, а прикметник **much** «багато» – з іменниками, які не можна порахувати, або з дієсловом.

EXERCISE 3. Згідно з моделями, складіть речення та перекладіть рідною мовою:

MODEL 1

My friend	receives reads writes sends translates	Many	letters telexes telegrams offers journals	every day.
-----------	--	------	---	------------

MODEL 2

How many	Children rooms armchairs friends books customers	have you got?
----------	---	---------------

MODEL 3

My elder son Small children	don't doesn't	drink	much	coffee tea milk juice water yogurt	in the morning.
-----------------------------------	------------------	-------	------	---	--------------------

Прикметник little/few

Прикметники **little, few** «мало». Українському слову *мало* в англійській мові відповідає два слова **few** та **little**. **Few** використовується з іменниками, які можна порахувати, а **little** – з іменниками, які не можна порахувати.

EXERCISE 4. Використовуючи моделі, складіть питання та дайте відповіді на них.

MODEL 1

- Have you got many English books?

- No, I have got few.

Фрази для використання: 1 contracts with British companies; 2 offers from French companies; 3 friends in Manchester; 4 German journals; 5 English newspapers.

MODEL 2

- Do you drink much coffee?

- No, I drink little coffee every day.

Слова для використання: 1 milk; 2 tea; 3 tea with milk; 4 coffee with milk; 5 fruit juice.

EXERCISE 5. *Оберіть правильне слово у виділених парах:*

1 Do you eat *many/much* apples? Not *many/much*. I don't like them. 2 Do you eat *many/much* butter? No, because I eat *little/few* bread. 3 Do you drink *many/much* cola? No, I drink *little/few* it but I drink *many/much* coffee. 4 Are there *many/much* cups in the cupboard? I don't know. 5 How *many/much* tomato ketchup do you put on your fish? *Many/much*. (*Little/few*). I like ketchup. (I don't like ketchup).

SPEECH PATTERN

EXERCISE 6. *Прочитайте та перекладіть наступні моделі. Використовуючи їх, складіть свої речення.*

MODEL 1

It's a pleasure to stay at home in the evening. – *Приємно бути вдома ввечорами.*

It's a pleasure	to watch television. to go to London. to read good books. to meet friends at the weekends. to go home after work. to go out in the evenings.
-----------------	---

MODEL 2

It's difficult (for me) to write many letters every day. – *Мені важко писати багато листів кожен день.*

	to stay in the office till 7	
--	------------------------------	--

It`s difficult (for me)	to read many cables to meet many customers to finish work at 8 to come to the office at 8	every day.
-------------------------	--	------------

MODEL 3

- Is Brighton a large city? <i>Брайтон – велике місто?</i> - No, I don`t think so. <i>Ні, я так не думаю.</i> - Yes, I think so. <i>Так, я думаю, що так.</i>
--

Is it difficult to meet many customers every day? Is Jim Mr Bell`s elder son? Is Brown`s family in London? Does your manager meet customers in the evening?	No, I don`t think so. Yes, I think so.
--	---

The Simple (Indefinite) Past Tense

The Simple Past Tense (минулий неозначений час). Simple (Indefinite) Past Tense – це часова форма дієслова, яка виражає дію, що відбувалась в минулому. При утворенні Past Simple (Indefinite) треба звертати увагу на тип дієслів, яке поділяються на правильні та неправильні.

Past Simple (Indefinite) правильних дієслів утворюється додаванням до інфінітива без частки **to** закінчення **-ed**, яке вимовляється так:

[**t**] - після глухих приголосних, крім **t**: to ask *запитувати* –asked [a:skt]

to like *любити* – liked [laikt]

[**d**] – після дзвінких приголосних, крім **d**, та після голосних: to clean *чистити* –cleaned [kli:nd] to live *жити* – lived [li:vd]

[**id**] після **t, d, te, de**: to want *хотіти* –wanted [wɒntid] to defend *захистити* – defended [di`fendid]

Правила правопису **Past Simple** правильних дієслів:

а) якщо інфінітив закінчується на **-e**, то перед закінченням **-ed** вона не пишеться: to love *любити* – **loved**;

б) якщо інфінітив закінчується буквою **-y**, якій передує приголосна, то перед закінченням **-ed** у змінюється на **i**: to study *вивчати* – **studied**, to cry *кричати* – **cried**.

Якщо інфінітив дієслова закінчується на букву **-y**, якій передує голосна, то закінчення **-ed** додається до дієслова без змін: to play *грати* – **played**;

в) якщо інфінітив закінчується однією приголосною буквою, якій передує короткий наголошений голосний звук, то кінцева приголосна перед **-ed** подвоюється: to stop *зупинятися* – **stopped**, to permit *дозволяти* – **permitted**; to occur *траплятися* – **occurred**; to travel *подорожувати* – **travelled**.

Past Simple (Indefinite) неправильних дієслів утворюється не за правилами. Ці дієслова подано у таблиці неправильних дієслів. Щоб утворити минулий час, треба використати II форму (другу колонку) дієслова з цієї таблиці.

Питальна форма Past Simple (Indefinite) утворюється за допомогою допоміжного дієслова **did**, який ставиться перед підметом.

Заперечна форма Past Simple (Indefinite) утворюється за допомогою допоміжного дієслова **did** та заперечної частки **not**, які ставляться перед дієсловом – присудком.

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
He worked in a big company three years ago. – <i>Він працював у великій компанії три роки тому.</i>	He didn't work in a big company three years ago. – <i>Він не працював у великій компанії три роки тому.</i>	Did he work in a big company three years ago? – <i>Він працював у великій компанії три роки тому?</i>

EXERCISE 7. Згідно з моделями, утворіть власні речення, використовуючи фрази для використання.

MODEL 1

I **received** these catalogues yesterday.

Фрази для використання: 1 to translate the letters; 2 to speak to the manager about our visit to the plant; 3 to study the catalogues of Blake & Co; 4 to phone Mr Carelli; 5 to make an appointment with American businessmen.

MODEL 2

- Boiko lives in Kyiv now.
- Yes, now he lives in Kyiv, but some years ago he **lived** in London.

Фрази для використання: 1 to learn English; 2 to produce machines Model A; 3 to buy chemical equipment from Green & Sons; 4 to work at a plant; 5 to live in a new district of a city.

MODEL 3

- They say your engineers started work at 10 yesterday.
- No, they **did not (didn't) start** work at 10. They started work at 9.

Фрази для використання: 1 to buy kitchen equipment from France; 2 to have talks with British businessmen; 3 to make a contract with Brown & Co; 4 to receive two offers from Brown & Co; 5 to spend the weekend outside London.

MODEL 4

- **Did you stay** at home last night? - No, I didn't. I went out.

Фрази для використання: 1 to receive much mail; 2 to discuss the terms of payment; 3 to go to the plant; 4) to watch television; 5 to live in an old district of London; 6 to invite friends to your place.

EXERCISE 8. Вставте необхідну форму дієслова та перекладіть речення рідною мовою:

1 We ... (see) a really good film yesterday. 2 It ... (rain) a lot while we ... (be) on holiday. 3 I ... (go) to bed early because I ... (be) tired. 4 Our company ... (sell) a lot of goods last month. 5 We ... (play) football last week. 6 I ... (wash) my hands because they were very dirty. 7 Tina ... (live) in London 5 years ago. 8 Where ... (be) your mother born? 9 I feel very good. I ... (sleep) very well last night. 10 My brother ... (run) in the London Marathon last year. 11 Kate ... (make) a cake last Sunday. 12 Charlie ... (study)

engineering at the University last year. 13 I ... (clean) my room yesterday.

EXERCISE 9. Запам'ятайте такі слова:

VOCABULARY:

a country [ˈkʌntri]	країна
business [ˈbiznis]	справа, робота, торгівля
much (little) business	багато (мало) роботи
to do business	вести торгівлю, робити справу
to discuss business	обговорювати справи
an hour, office hours [aʊə]	година, робочий день
to begin [biˈɡin]	починати
to look through]ˈlʊk ˈθru:]	проглядати
a journal [ˈdʒɜːnəl]	журнал (технічний)
to be interested in [ˈbiː ˈintrəstɪd]	бути зацікавленим, цікавитися
latest [ˈleɪtɪst]	останній, найновіший
political [pəˈlɪtɪkəl]	політичний
an event [iˈvent]	подія
during [ˈdʒuːərɪŋ]	упродовж
at the price of 20\$	ціною в 20 доларів
shipment [ˈʃɪpmənt]	навантажування
delivery [diˈlɪvəri]	постачання
a matter (business matter) [ˈmætə]	справа, ділові питання
a phone (telephone) [ˈfəʊn]	телефон
to speak on the phone	розмовляти по телефону
together [təˈɡeðə]	разом
a plant [plʌnt]	завод
to see [si:]	бачити, дивитися
an afternoon (in the afternoon, on Sunday afternoon)[ˈaftəˈnuːn]	день

mail (much/little mail)[mʌtʃ]	-пошта (багато/мало пошти)
to receive [ri`si:v]	отримувати
today [tə`dei]	сьогодні
few [fju:]	мало
little [litl]	мало, малий
an enquiry (an enquiry for books, coffee, tea) [in`kwaɪəri]	запит
new [nju:]	новий
to make (an offer, a contract) [meɪk]	робити, скласти
an appointment [ə`pɔɪntmənt]	зустріч
to make an appointment for	назначити зустріч на ...
to make an appointment with	назначити зустріч з ...
Sunday [`sʌndi]	неділя
Monday [`mʌndi]	понеділок
Tuesday [`tju:sdi]	вівторок
Wednesday [`wenzdi]	середа
Thursday [θə:zdi]	четвер
Friday [`fraidi]	п`ятниця
Saturday [`sætədi]	субота
an answer [`a:nsə]	відповідь
yesterday [`jestədə]	вчора

Прочитайте та перекладіть текст.

ТЕКСТ. Philip`s working day

Philip Blake is Mr Blake`s elder son. He has got a small house in Bishopton [biʃəptən]. Bishopton is a small place near London. Philip works in London. He is a manager of the plant. He always goes to London in the morning on Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday. He doesn`t go to his office on Saturday and Sunday. Every morning Philip looks through newspapers. He is interested in the latest political and business events. Sometimes Philip goes to different cities

to discuss business with their customers. He is a very busy man. Floy Robinson is a secretary of Mr Philip Blake. Her office is not very large. Every morning from Monday to Friday Floy comes to the office at 9. At 10 o'clock Floy usually looks through the mail and at 11 she comes into the manager's office with the letters. The manager reads them and gives answer to the letters. Floy writes answers in her book and goes to her office.

Floy usually has lunch at home but sometimes she has lunch at the plant with her friend Tom. She stays in the office till 5. In the evening Floy has French lessons. She learns the French language with pleasure. Floy wants to know French well to read books and see films in French.

Запам'ятайте 3 форми декількох неправильних дієслів:

be	was/were	been	бути
begin	began	begun	починати
come	came	come	приходити
do	did	done	робити
go	went	gone	їхати
make	made	made	робити
run	run	run	бігти
see	saw	seen	дивитися
sell	sold	sold	продавати
speak	spoke	spoken	говорити

EXERCISE 10. Дайте відповіді на такі питання:

1 Where does Philip Blake live? 2 Is this place big or small?
 3 Where does Philip Blake work? 4 Where does he go to every morning?
 5 What is he interested in? 6 What is Floy Robinson? When does she come to her office?
 7 Has she got much or little work to do every day? 8 What does she usually do in his office in the morning?
 9 When does she usually have lunch? 10 Does she have lunch in the office or does she go out for lunch?
 11 When does she finish her work? 12 What language does Floy learn? 13 What language do you learn?

EXERCISE 11. Розкажіть, що ви дізналися про: а) Філіпа Блейка, б) Флою Робінсон.

EXERCISE 12. *Оберіть правильне слово:*

a) *interesting, interested in*

1 This book is very ... 2 We are ... chemical equipment. 3 Is your company ... new customers? 4 Kyiv is an ... city. 5 What companies are ... your goods? 6 I'm always ... political events. 7 It's ... to learn English.

b) *good, well*

1 Our company is doing ...business with many countries. 2 The engineers of our firm know the prices for chemical equipment very 3 Does your friend speak French? – Yes, his French is very 4 I know this man very He is a ... engineer. 5 Nancy is a ... secretary. She does her work ...

EXERCISE 13. *Перекладіть речення англійською мовою.*

1 Де Браун? – Я не знаю. Десять хвилин тому він розмовляв по телефону. 2 Учора я проглянув всю пошту, а сьогодні на столі знову багато листів та телеграм. 3 Яке питання ви обговорювали учора вранці? – Ми обговорювали умови платежу. 4 В понеділок наш директор приймав менеджера однієї англійської фірми. 5 Минулої середи наші інженери обговорили усі ділові питання по телефону. 6 Ми не призначали зустрічей із менеджерами в суботу. В суботу ми не працюємо. 7. Кожен день ми отримуємо велику кількість пошти.

EXERCISE 14. *Уявіть себе співробітником однієї з іноземних фірм. Опишіть письмово свій робочий день, а потім розкажіть про нього.*

UNIT 7

Буквосполучення. Неозначені займенники - some, any.
The Future Simple (Indefinite) Tense.

Text There is no Place like Home

Такі буквосполучення читаються як:

ow [au] (під наголосом в односкладових словах): now, town, down, brown, how, gown

ow [ou] (на кінці двоскладових слів в ненаголошеному положенні): yellow, Moscow, follow, growth, snow, grow, row, sow, own

ou [au] out, about, loud, proud, amount, pound, ground, house, mouse

au [ɔ:] because, autumn, cause,

aw [ɔ:] saw, awful, raw, paw, shawl, draw

a+th [ɑ:] father, bath, path, rather

as+пригол. [ɑ:] ask, task, fast, grasp, plaster, master

oa [ou] road, boat, soap, foam, goal, moan, broad, load, soap, throat, coast

o+ld [ou] cold, old, sold, bold, told, fold

o+st [ou] post, most, ghost, cost,

er та **or** (на кінці слова в ненаголошеному положенні) [ə] teacher, doctor, worker, dealer, speaker, goer, talker, thriller, quaver

EXERCISE 1. Прочитайте такі слова:

now, how, yellow, bow, town, vow, window, gown, down, out, ounce, foul, noun, scout, count, seller, actor, doctor, throat, coast, road, boat, soap, load, ask, task, fast, grasp, plaster, master, path, father, rather, bathroom, because, saucer, cause, autumn, shawl, saw, awful, draw, raw, cold, old, sold, bold, told, fold, post, most.

EXERCISE 2. Назвіть літери по порядку в таких словах. Порахуйте літери та звуки в них:

student, friend, cup, under, teacher, yellow, spoon, reader, because, autumn, bathroom, saucer, awful, warm, write, wrong, wreck, whole, while, who, why

EXERCISE 3. Прочитайте та поясніть, за якими правилами читаються такі слова:

a) cup, cube, but, nut, mute, butter, rung, huge, wake, weak, wig, waver, wine, wink, way, weed, wit, coin, boy, point, join, toy, noisy, joy, now, how, yellow, bowl, Moscow, town, wow, window, gown, down, out, ounce, foul, noun, scout, count, seller, actor;

b) cape, cap, car, care, Pete, pet, per, sere, sew, seam, seem, saw, bite, bit, bird, tire, gym, cycle, gem, wig, boy, coin, ounce, noun, cow, tone, ton, torque, tore, war, warm, when, while, wreck, write, wrong, who, whom, whose, new, pew, dew, sew, crew;

c) past, vast, cast, class, grass, fast, grasp, past, chalk, talk, walk, balk, hall, fall, all wall, tall, call, quest, quite, quill, quote, squeeze, queen, air, fair, chair, hair, dairy, fairy, pain, vain, nail, day, may, stay, play, sail, Spain, aim, mail, plain, hay, lay;

d) kind, mild, find, bind, mind, idle, old, bold, sold, told, cold, gold, fold, might, night, knight, fight, bright, back, pack, sick, deck, slack, neck, lack stick, nick, yell, yet, yes, yelp, lady, daddy, sticky, needy, kitty, fancy, fifty, silly, gem, manage, cage, page, got, groom, goal, goat.

GRAMMAR FOCUS

Неозначені займенники

Неозначені займенники (Indefinite Pronouns). До неозначених займенників належать **some, any**. Займенник **some** вживається у **стверджувальних реченнях**: а) перед злічувальними іменниками у множині із значенням «*декілька, деякі*»; б) перед незлічуваними іменниками із значенням «*деяка (невелика) кількість*». В цьому випадку **some** не перекладається, наприклад: Don't forget to buy **some** butter. – *Не забудь купити масла.*

Перед числівниками **some** має значення *приблизно*, наприклад: I've read **some** 50 pages. – *Я прочитав десь сторінок 50.*

Займенник **some** також може використовуватися в питальних реченнях, які виражають прохання або пропозицію, наприклад: Will you have **some** more tea? – *Вам ще налити чаю?*

Any використовується тільки в **заперечних та питальних реченнях** замість **some**, і має ті ж значення, що і **some** в стверджувальних реченнях «*який-небудь, які-небудь, скільки-небудь*». Українською мовою він здебільшого не перекладається,

наприклад: Are there **any mushrooms** there? – Там є гриби? We haven't got **any sugar**. – У нас нема цукру.

Якщо **any** вживається у стверджувальному реченні, то цей займенник перекладається як «будь-який», наприклад: You can buy stamps at **any** post-office. – Марки можна купити в будь-якому поштовому відділенні.

EXERCISE 4. Прочитайте та перекладіть такі діалоги рідною мовою.

a) - Have you got any English books?

-Yes, I've got **some** very interesting English books at home.

b) -Tea or coffee, Me Bell?

-I'd like **some** coffee, please.

c) – Have you got **any** friends in Kyiv?

- No, we haven't got **any**.

d) – Have we got **any** coffee at home?

- Yes, we've got **some**. (No, we haven't got **any**.)

EXERCISE 5. Згідно з моделями та за допомогою слів для використання складіть невеликі діалоги.

MODEL 1

- Have you got any offers from Brown & Sons?

- Yes, we've got some offers from this company.

Слова для використання: 1 catalogues of GML; 2 French books at home; 3 English journals at home; 4 pictures of London; 5 armchairs in your sitting-room; 6 cables from English company.

MODEL 2

- We've got many customers in London

- And we haven't got any customers in New York.

Слова для використання: 1 some letters from Blake & Co; 2 some latest catalogues of Blake & Co; 3 many pictures of London; 4 some friends in Kyiv; 5 some mail in the office.

MODEL 3

- Mr Bell would like some coffee. And what about Nancy?
- She doesn't want any.

Слова для використання: 1 tea, 2 tea with milk, 3 coffee, 4 milk.

MODEL 4

- Have you got any English books?
- I've got some. No, I haven't any.

Вирази для використання: 1 French books; 2 pictures of Kyiv; 3 English newspapers and journals; 4 offers from British companies; 5 business letters to discuss today.

MODEL 5

- Would you like some coffee?
- No, thank you. I don't want any. (Yes, please).

Слова для використання: 1 milk, 2 tea, 3 coffee, 4 water, 5 coffee with milk.

EXERCISE 6. *Вставте some або any в такі речення та перекладіть їх рідною мовою.*

Sally: I'm going to the supermarket to buy ... things. There's ... milk in the fridge and we haven't got ... coffee. Do you need anything?

Julie: Can you buy ... biscuits, please?

Sally: Yes, of course. Anything else?

Julie: Oh, and ... flour because I want to make ... cakes this afternoon.

Sally: But you made cakes yesterday. Aren't there ... left?

Julie: No. My friends came last night and they ate them all!

The Future Simple (Indefinite) Tense

The Future Simple (Indefinite) Tense (майбутній неозначений час). **Future Simple (Indefinite)** – часова форма дієслова, що виражає дію, яка відбудеться або відбуватиметься у майбутньому. **Future Simple (Indefinite)** утворюється за допомогою допоміжного слова **will** та інфінітива основного

дієслова без частки **to**, наприклад: Your father **will be** back in a moment. – *Ваш батько вмить повернеться.*

У питальній формі допоміжне слово ставиться перед підметом: When **will he be** at home? - *Коли він буде вдома?*

У заперечній формі заперечна частка *not* ставиться після **will** (в усному мовленні **won't** [wount]): She **will not (won't)** go to the theatre. – *Вона не піде у театр.*

Стверджувальне речення	Питальне речення	Заперечне речення
I will come back. (I'll come back) – <i>Я повернусь.</i>	Will I come back? – <i>Мені вертатись?</i>	I will not (won't) come back. – <i>Я не повернусь.</i>
Стверджувальне речення	Питальне речення	Заперечне речення
You will come back. (You'll come back) – <i>Ти повернешся.</i>	Will you come back? – <i>Ти повернешся?</i>	You will not (won't) come. – <i>Ти не повернешся.</i>
He will come. (He'll come) – <i>Він повернеться.</i>	Will he come back? – <i>Він повернеться?</i>	He will not (won't) come back. – <i>Він не повернеться.</i>
She will come back. (She'll come back)- <i>Вона повернеться.</i>	Will she come back? – <i>Вона повернеться?</i>	She will not (won't) come back. – <i>Вона не повернеться.</i>
We will come back. (We'll come back) – <i>Ми повернемося.</i>	Will we come back? – <i>Нам повертатись?</i>	We will not (won't) come back. – <i>Ми не повернемося.</i>
You will come back. (You'll come back)- <i>Ви повернетесь.</i>	Will you come back? – <i>Ви повернетесь?</i>	You will not (won't) come back. - <i>Ви не повернетесь.</i>
They will come back. (They'll come back) – <i>Вони повернуться.</i>	Will they come back? – <i>Вони повернуться?</i>	They will not (won't) come back. – <i>Вони не повернуться.</i>

EXERCISE 7. Використайте дієслова в дужках в майбутньому часі.

1 Next summer we ... (spend) much time in the open air. 2 She ... (accept) your invitation to spend next weekend at your place. 3 My friends ... (take part) in the discussion tomorrow. 4 They ... (go) to the theatre next evening. 5 Next month I ... (go) to see my friends. 6 Tomorrow the student ... (take) an exam. 7 My friends soon ... (come) to London. 8 I think I ... (stay) at home in the evening. 9 I don't think I ... (go out) tonight. I am too tired. 10 I promise I ... (phone) you as soon as I can. 11 Tomorrow we ... (go) to the country to ski down the hills. 12 She ... (try) to speak to the teacher the day after tomorrow. 13 I hope you ... (not to be late) tomorrow.

EXERCISE 8. Поставте такі речення у питальну та заперечну форму. Перекладіть їх рідною мовою.

1 I shall go for a walk in the evening. 2 My friend will be too tired after this trip. 3 Tomorrow the lecture will begin in time. 4 We shall try to translate this article into English. 5 My son will meet you at the station. 6 It will rain tomorrow. 7 The football match will take place at the end of the month. 8 There will be many new foreign students at our Institute next year. 9 It will be hard to master this specialty. 10 She will enjoy skiing in the forest.

EXERCISE 9. Вставте у речення **will (ll)** або **will not (won't)**.

1 "Are you ready yet?" – "Not yet. I ... be ready in five minutes." 2 It ... rain, so you don't need to take an umbrella. 3 - I don't feel very well this evening. – Well, go to bed early and you... feel better in the morning. 4 It's Bill's birthday next Monday. He ... be 25. 5 I'm sorry I was late this morning. It ... happen again.

EXERCISE 10. Вивчіть такі слова:

VOCABULARY

to live [liv]	жити
people [pi:pl]	люди
own [oun]	свій

a floor [flɔ:]	поверх, долівка
on the ground floor	на першому поверсі (у Великій Британії)
on the first floor	на другому поверсі (у Великій Британії)
traditional [trə`diʃənəl]	традиційний
England [`i:ŋlənd]	Англія
to like [laik]	подобатися
to show [ʃou]	показувати
a visitor [`vizitə]	відвідувач
to invite (to) [in`vait]	запрошувати
a place [pleis]	місце, дім, квартира
to spend (spent, spent) [spend]	проводити (час), посилати
a garden [`ga:dən]	сад
a study [`stʌdi]	кабінет
downstairs [daun`steəz]	унизу
upstairs [ʌp`steəz]	наверх, наверху
sunny [`sʌni]	сонячний
a TV-set [`ti:`vi:`set]	телевізор
a bookshelf [`bukʃelf]	книжна поличка
a wall [wɔ:l]	стіна
to love [lʌv]	любити
to sit [sit]	сидіти
a hall [hɔ:l]	зал
a window [`windou]	вікно
light [lait]	світлий, світло
to listen (to) [lisn]	слухати
quiet [kwaɪət]	тихий, спокійний

a park [pa:k]	парк
blue [blu:]	блакитний
built-in furniture	вмонтовані меблі
to think (thought, thought [θɔ:t])	думати

TEXT. There is no Place like Home

Many English families have their own houses, but some people live in flats. There are two floors in the traditional English house: the ground floor and the first floor. People in England like their homes and always show them to their visitors.

Mr Dunn, a British businessman has got some good friends. He often invites them to his place to spend an evening with his family.

Mr Dunn's family lives in a small house with a garden. There is a sitting room and a study downstairs. The kitchen is downstairs too. It is not large but quite cosy. There is a built-in furniture there. The sitting-room is large and sunny. There is a sofa, two armchairs and a TV-set there. The nice carpet on the floor makes the room comfortable.

The study is a small room with bookshelves on the walls. Upstairs there are two bedrooms and a bathroom

The Dunns love their house and think: "There is no place like home."

Запам'ятайте три форми декількох неправильних дієслів:

build	built	Built	будувати
buy	bought	bought	купувати
sit	sat	sat	сидіти
spend	spent	spent	проводити час

EXERCISE 11. Дайте відповіді на питання за текстом.

- 1 Where do many British families like to live?
- 2 How many floors are there in a traditional British house?
- 3 What are they called?
- 4 Where does Mr Dunn's family live?
- 5 How many rooms are there in

Mr Dunn`s house? 6 Which are they? 7 Do the Dunns love their house?

EXERCISE 12. *Погодьтеся або не погодьтеся з наступними ствердженнями. Поясніть свою думку. Використайте такі речові кліше:*

- I agree that...
- I don`t agree that ...
- You are right . (You are wrong. = You aren`t right.)

1 English people don`t like to show homes to their visitors. 2 Mr Dunn`s family lives in a traditional English house. 3 The Dunn`s house is very large. 4 There are four rooms downstairs in the Dunn`s house. 5 Mr Dunn likes to spend evening hours in the sitting-room. 6 Whom does Mr Dunn like to invite to his place. 7 The Dunns don`t love their house.

EXERCISE 13. *Закінчіть речення, вставивши необхідну форму дієслова та перекладіть їх рідною мовою:*

1 I usually ... (clean) my teeth three times. 2 It ... (be) hot in the room yesterday, so I ... (opened) the window. 3 The film ... (be) very long, it ... (start) at 7.15 and ... (finish) at 10 o`clock. 4 When I ... (be) a child, I ... (want) to be a doctor. 5 The accident ... (happen) next Sunday afternoon. 6 It ... (be) a nice day today, but yesterday it ... (rain) all day. 7 Next week we ... (go) to London. We ... (stay) at a very nice hotel. 8 Anna`s grandfather ... (die) when he ... (be) 90 years old. 9 Tomorrow Tony ... (fly) to Amsterdam. 10 Three days ago we ... (go) to Paris.

EXERCISE 14. *Розкрийте дужки:*

- 1 –Where (to be) John Dunn next weekend?
 - He (to spend) the weekend in Brighton. He often (to spend) weekend there.
- 2 – What the children (to do) the next Friday?
 - They (to listen) to a BBC English lesson. They always (to listen) to BBC English lessons at 3 in the afternoon.

- 3 – (to be) Mrs Bell in the garden tomorrow?
 - Yes, she (to show) it to her friend. Her garden (to be) very nice and she (to like) to show it to her friends.

EXERCISE 15. *Перекладіть такі речення англійською мовою:*

1 В мене є декілька англійських журналів, але німецьких журналів я ніколи не мав. Я не знаю німецької мови. 2 – У вас є контракт з цією фірмою? – Ні. Але у нас будуть декілька контрактів з англійською компанією. 3 На столі секретаря є контракти з фірмою «Браун енд Ко». 4 Мій друг – менеджер. Йому 28. Він був дуже задоволений, коли отримав цю роботу 5 В моїй квартирі є телефон. 6 В кімнаті мого брата є письмовий стіл. Стіл стоїть біля вікна. 7 Скільки поверхів у традиційному англійському домі? 8 Наші менеджери будуть раді зв'язатися з вами в наступному місяці. 9 Іспит буде продовжуватись до двох годин. 10 Цей інженер не буде працювати на цьому підприємстві. 11 Де ми будемо проводити нашу зустріч?

EXERCISE 16. *Розкажіть про свою квартиру або дім.*

A P P E N D I X

Irregular Verbs

Таблиця 1 – Правила читання англійських голосних букв

Літера	Звук	Приклад
а	у відкритому складі - [eɪ]	name, plane, late
	в закритому складі - [æ]	man, fat, map, land, fact, stand
	в закритому складі з наступною буквою r - [a:]	bar, far, jar, star, hard, farm, farmer
	у відкритому складі з наступною буквою r - [ɛr]	bare, care, chair, hair, fair, mare, pair, dare, square
е	у відкритому складі - [i:]	delete, legal
	в закритому складі - [e]	pen, cell, get, red
	в закритому складі з наступною	Her

	буквою r - [ə:]	
	у відкритому складі з подальшою буквою r - [iə]	here, mere, near, fear, beer, cheer, dear
	в кінці слова не читається	plane, lake, hate
i	у відкритому складі - [ai]	life, bike, drive
	в закритому складі - [i]	tip, big, thin, thick, lip, pin
	в закритому складі з наступною буквою r - [ə:]	girl
	у відкритому складі з наступною буквою r - [aiə]	fire, briar, mire, tire, liar, byre, tyre

Продовження таблиці 1

Літера	Звук	Приклад
o	у відкритому складі - [əu]	rope, bone, nose
	в закритому складі - [ɔ]	not, dot, lot, lock, stop
	в закритому складі з наступною буквою r - [ɔ:]	nor, sort, short, lord, horse
	у відкритому складі з наступною буквою r - [ɔ:]	more, shore, board, bore, boar
	у ненаголошеному складі - [ə]	today, melon, lemon
	виняток - [ʌ]	mother, love, money
	виняток - [u]	do, shoe, move
U	у відкритому складі - [ju:]	mule, tube
	в закритому складі - [ʌ]	nut, sun, butter, but
	в закритому складі з наступною буквою r - [ə:]	Turn
	у відкритому складі з наступною буквою r - [juə]	cure, mure, pure, lure
y	у відкритому складі - [ai]	style, my
	в закритому складі - [i]	symbol, system
	у відкритому складі з наступною буквою r - [aiə]	byre, tyre
	на початку слова перед голосною	year, you, yet, yell, yelp,

- [j]	yes, yellow
у ненаголошеному складі - [i]	sixty, foggy, misty, twenty

	Aa[ei]	Oo[ou]	Ee[i:]	Ii[ai]	Yy[ai]	Uu[ju:]
I тип читання	[ei]- lake	[ou]- note	[i:] – he	[ai]- fine	[ai]- my	[ju:]- cube
II тип читання	[æ] – rat	[ɔ] – not	[e] - red	[i] - bit	[i] - myth	[ʌ] – run
III тип читання	[a:] - car	[ɔ:] – sort	[ə:] - term	[ə:] – sir	[ə:] - myrtle	[ə:] – fur
IV тип читання	[εə] - care	[ɔ:] - store	[iə] - mere	[aiə] - fire	[aiə] - tyre	[juə] – cure

Таблиця 2 — Неправильні дієслова

Infinitive	Past Simple	Past Participle	Translation
be	was/were	been	бути
become	became	become	ставати
begin	began	begun	починати(ся)
bring	brought	brought	приносити
buy	bought	bought	купувати
come	came	come	приходити
cost	cost	cost	коштувати
do	did	done	робити
find	found	found	знаходити
get	got	got, gotten	отримувати

give	gave	given	давати
go	went	gone	йти, їхати
have	had	had	мати
know	knew	known	знати
make	made	made	робити
meet	met	met	зустрічати(ся)
pay	paid	paid	платити
put	put	put	класти
read [ri:d]	read [red]	read [red]	читати
say	said	said	говорити, сказати
see	saw	seen	бачити
sell	sold	sold	продавати

Продовження таблиці 2

Infinitive	Past Simple	Past Participle	Translation
send	sent	sent	відправляти, посилати
show	showed	shown	показувати
speak	spoke	spoken	говорити, розмовляти
take	took	taken	брати
tell	told	told	розповідати
think	thought	thought	думати
understand	understood	understood	розуміти
write	wrote	written	писати

Таблиця 3 – Порядок слів у реченні

I	II	III доповнення			IV обставина
підмет	присудок	непряме без прийменника	пряме	непряме з приймен- ником	
We Ми	study вивчаємо		mathematics математик у		
He Він	gives дає	us нам	lessons уроки		in this room. у цій

					<i>кімнаті</i>
She <i>Вона</i>	reads <i>читає</i>		her notes <i>свої</i> <i>нотатки</i>	to Peter <i>Петру</i>	every day <i>кожен</i> день